

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Lapkričio 23 d.** Lietuvos Seimo narių grupė, vadovaujama Seimo Pirmininko pavaduotojo Romualdo Ozolo, išvyko į lapkričio 20 d. Sankt Peterburge nužudytos Rusijos Valstybės Dūmos deputatės ir Rusijos demokratinės opozicijos lyderės Galinos Starovoitovos laidotuves. Lietuvos politikus sukrėtė ši kraupi žmogžudystė. Jie akcentuoja G. Starovoitovos nuopelnus demokratiniams procesams bei jos indėlį Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui.

- **Jeigu rytoj tektų dalyvauti referendume** dėl Lietuvos stojimo į NATO, 61 proc. savo nuomonę turinčių šalies gyventojų pasisakytų "už", o 39 proc. balsuotų "prieš". Aiškios nuomonės dėl Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto aljanse neturi 39 proc. apklausos dalyvių, iš kurių 13 proc. iš viso neitų balsuoti, o 26 proc. yra neapsisprendę. Tokius rezultatus gavo visuomeninės nuomonės ir rinkos tyrimų centras "Vilmorus", lapkričio 6-9 dienomis apklausęs 1002 ne jaunesnius kaip 18 metų Lietuvos gyventojus.

- **Praėjusią savaitę** atkurtasias rublines santaupas iš Lietuvos taupomojo banko atsiėmė 57,3 procento gyventojų, panorusių nuo praėjusio pirmadienio laisvai disponuoti savo indėliais. Per šešias dienas bankas grąžino 112 mln. litų atkurtų santaupų daugiau kaip 27 tūkst. asmenų.

- **Statistikos departamento duomenimis**, spalio pradžioje Lietuvoje gyveno 3 mln. 703,1 tūkst. žmonių - tai 874 žmonėmis mažiau, negu buvo šių metų pradžioje. Rugsėjį natūralus gyventojų prieaugis buvo neigiamas - šalyje gimė 34 žmonėmis mažiau, negu mirė. Gyventojų skaičiaus mažėjimą lemia vien neigiama natūrali gyventojų kaita.

- **Ignalinos atominės elektrinės** pastato viduje nuo šiol uždrausta naudotis "Motorolos" radijo stotimi ir mobiliaisiais telefonais. Taip siekiama išvengti panašių incidentų, koks įvyko lapkričio 19 d., kai elektrinės pirmąjį bloką neplanuotai sustabdė automatinė apsauga. Lapkričio 19-ąją pirmojo bloko automatinės apsaugos daviklius sutrukdė radijo stotis "Motorola", kuria naudojasi priešgaisrinės apsaugos, policijos ir atominės elektrinės personalas.

- **Ukrainos kurorte Jaltoje** vykusioje pirmojoje tarptautinėje vaisių - uogų vynu ir grymų apžiūroje - konkurse "Krym. Plodovoje vino 98" desertinis "Anykščių vynu" vynas "Aronija" laimėjo "Grand Prix". Dar penki bendrovės vynai buvo apdovanoti aukso medaliais.

- **Lapkričio 22 d.** vykusį vadinamosios Perlojos respublikos 80-mečio minėjimą Varėnos rajono meras Vidas Mikalauskas pavadino visos Lietuvos švente. 1918 m. lapkričio 13 dieną parapijios išrinktas komitetas turėjo įgaliojimus tvarkyti visus Perlojos reikalus. Perlojos respublika su pertraukomis gyavo iki 1923 metų (nors realiai - apie pusmetį). Ši savivaldi bendruomenė turėjo ir savo pinigus.

LOZORAIČIŲ PALAIKUS PRIGLAUDĖ PETRAŠIŪNŲ KAPINĖS

Lapkričio 10 d. amžinojo poilsio Tėvynės žemėje atgulė Lietuvos diplomatijos patriarcho, buvusio užsienio reikalų ministro Stasio Lozoraičio ir jo žmonos Vincentos Lozoraitienės palaikai. "Nuolat priminti pasauliui Lietuvą - tai užduotis Stasio Lozoraičio dienotvarkėje mums", - sakė užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas per iškilmingą perlaidojimo ceremoniją Kauno Petrašiūnų kapinėse. Pagerbdamas S. Lozoraitį ir jo žmoną, prie kapo duobės žodį tarė ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adam-

kus. Jis pabrėžė, kad ne vien amžininkai velionių pažino kaip profesionalų diplomata, aukojusį Tėvynės gerovei ir laisvei visas savo dvasias galias, savo likimą, savo gyvenimą. Tas gyvenimas buvo kupinas vilties ir tikėjimo lietuvių tautos ir Lietuvos Valstybės ateitimi. Nekompromisinė ištikimybė Lietuvai - tiek nepriklausomai, tiek ir svetimų okupuotai - žymi S. Lozoraičio likimą. Žlugus valstybei, jis iki gyvenimo pabaigos gynė jos idėją, pats tapdamas Lietuvos Nepriklausomybės ženklu, sakė Lietuvos vadovas perlai-

dojimo iškilmių metu. Velionių sūnus, Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius prie Šventojo Sosto ir Maltos ordinui Kazys Lozoraitis padėkojo visiems, kurie pagerbė į Tėvynę sugrįžusių Lozoraičių palaikus. Petrašiūnų kapinėse ilsisi Stasio Lozoraičio tėveliai ir giminaičiai. Po perlaidojimo apeigų Petrašiūnų kapinėse gedulingas šventas mišias už Stasį Lozoraitį ir Vincentą Lozoraitienę Vytauto Didžiojo bažnyčioje aukojė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius.

ELTA

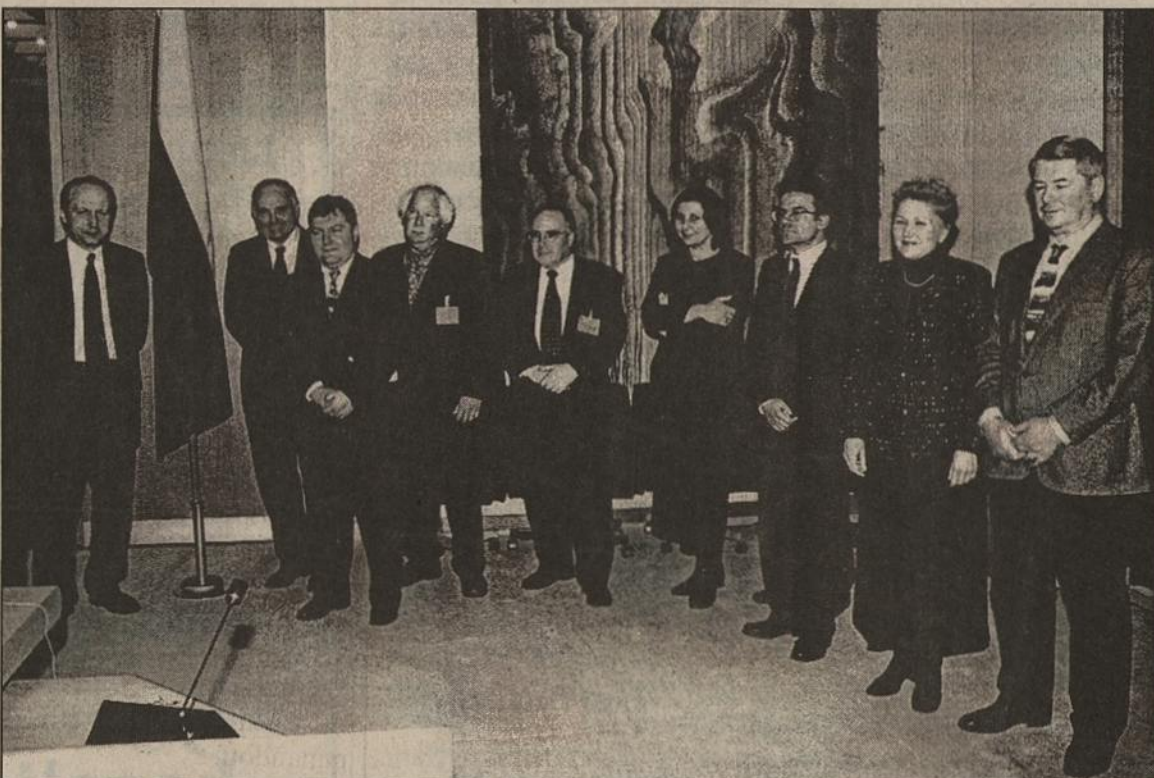
Lozoraičių palaikų perlaidojimo ceremonija Kauno Petrašiūnų kapinėse ELTA nuotr.

TARPTAUTINĖ KOMISIJA PRADĖJO TIRTI OKUPACINIŲ REŽIMŲ NUSIKALTIMUS

Lietuvos Prezidento iniciatyvą sudaryti tarptautinę komisiją nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje ištirti žinomas Rusijos istorikas, profesorius Jurij Afanasjev vadina neturinčia pavyzdžio išminties ir vyriškumo prasme. Komisijos narys iš Rusijos Federacijos po pirmojo jos posėdžio pabrėžė, kad laikas sakytis tiesą, kokia karta ji bebūtų. Jis taip pat pastebėjo, kad komisijai nebus lengva tirti sovietų nusikaltimus, nes Rusijos archyvų fondai, susiję su SSKP veikla,

iki šiol uždaryti. Tačiau, pasak mokslininko, komisijai nereikės pradėti darbo nuo tuščio lapo, nes įvairiose valstybėse jau yra atlikta nemažai tyrinėjimų šiais klausimais. Lapkričio 18 d. Seime surengtoje spaudos konferencijoje Tarptautinės komisijos nariai apibendrino pirmąjį Vilniuje vykusį posėdį. Jos pirmininkas Lietuvos parlamento narys Emanuelis Zingeris sakė, kad komisija svarstė nacių ir sovietų režimų nusikaltimus bei slaptajam Ribentropo-Molotovo paktą. Kadangi nacių holokaustas ir sovietų nusikaltimai buvo vykdomi siekiant skirtingų tikslų ir skirtingais metodais, komisija iš savo narių nusprendė sudaryti dvi pakomises, kurios koordinuos ir kontroliuos, kaip dvi ekspertų darbo grupės tiria holokaustą ir sovietų okupacijos metų nusikaltimus. Komisijos nariai iš Lietuvos, Izraelio, JAV, Rusijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos rinksis posėdžiauti du kartus per metus ir bus atsakingi už šių darbo grupių išvadų skelbimą.

ELTA

Rugsėjo mėnesį prezidento Valdo Adamkaus dekretu sudaryta tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti susirinko į pirmąjį posėdį, kuriame nustatė savo veiklos prioritetus. Kęstučio Vanago /ELTA/ nuotr.

LIETUVA PAVADINTA PIRMAUJANČIA KELYJE Į NATO

"NATO plėtros procesas nebus užbaigtas, kol Lietuva netaps aljanso nare". Tai lapkričio 18 d. Vilniaus oro uoste prieš išvykdamas iš Lietuvos žurnalistams pasakė JAV Senate veikiančios NATO stebėtojų grupės ir Finansų komiteto pirmininkas respublikonas William Roth. Pasak senatoriaus, "Lietuva yra pirmaujanti kandidatė siekiant narystės NATO". Tokią savo nuomonę jis grindžia per susitikimus Vilniuje išgirsta informacija apie Lietuvos atliktą pažangą stengiantis atitikti NATO reikalavimus. Kartu jis pabrėžė, kad sprendimas

pakviesti vieną ar kitą valstybę įsijungti į NATO priklauso būtent nuo to, ar šalis padės stiprinti aljansą. Todėl, senatoriaus nuomone, Rusijai neturėtų būti suteikta teisė spręsti, kuri šalis gali tapti NATO nare, o kuri - ne. Šio respublikonų senatoriaus vadovaujama delegacija Vilniuje viešėjo dvi dienas, susitiko su Lietuvos Prezidentu Valdu Adamkumi, Seimo Pirmininku Vytautu Landsbergiu, Ministru Pirmininku Gedimynu Vagnoriu, užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargu, krašto apsaugos ministru Česlovu Stankevičiumi.

ELTA

LIETUVOS PREZIDENTAS PASAKĖ KALBĄ LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME RYGOJE

"Lietuvių ir latvių tautos sieja ne vien etniniai, kultūriniai ir istoriniai ryšiai. Esame kaimynai, gyvenantys prie Baltijos jūros, kuriai, neabejoju, lemta tapti stabilumo ir glaudaus bendradarbiavimo jūra naujoje Europoje. Kaimynystė reiškia, kad privalome dalytis atsakomybę už mūsų regiono ateitį ir kartu spręsti išskylančias problemas", - pabrėžė V. Adamkus lapkričio 18 d. Rygoje, sakdamas kalbą Latvijos nepriklausomybės 80-mečio minėjime, surengtame Nacionalinės operos rūmuose. V. Adamkaus nuomone, minėdami kaimyninei Latvijai reikšmingą datą, "turime tvirtą pagrindą optimistiškai žvelgti į

ateitį, nes tą įrodo mūsų tautų pasiryžimas bendradarbiauti bei nuosekliai dirbti mūsų visų labui". Kalbos pabaigoje Lietuvos Prezidentas latviškai pasakė: "Lietuvos valstybės ir jos žmonių vardu linkiu Latvijos valstybei klestėti, o Latvijos žmonėms - gerovės ir laimės". Nacionaliniame operos teatre surengtame minėjime taip pat kalbėjo Latvijos Prezidentas Guntis Ulmanis bei Estijos vadovas Lennart Meri. Prieš minėjimą G. Ulmanis ir jo žmona Aina Rygos pilyje surengė iškilmingus pietus į Latvijos sostinę atvykusių kaimyninių valstybių vadovų garbei.

ELTA

ŽYMAUS SCENOGRAFO ARCHYVAS BUS IŠSAUGOTAS ATEITIES KARTOMS

Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai patikėta saugoti dailininko scenografo Mstislavo Dobužinskio archyvą. Jį bibliotekos rankraščių skyriui perdavė Paryžiuje gyvenantis dailininko sūnus dekoratorius Rostislavas Dobužinskis. Nuo 1948 metų M. Mažvydo bibliotekoje saugomas didžiausias Lietuvoje menininkų Dobužinskių šeimos archyvas. Šiomis dienomis iš Paryžiaus gautoje siuntoje - M. Dobužinskio šeimos dokumentai, dienoraščiai, susirašinėjimas su dailininkais, teatro meistras, visuomenės veikėjais, kino studijomis. Archyvo pargabenimu rūpinosi Lietuvos ambasada Prancūzijoje. Profe-

sorius, tapytojas, scenografas, visuomenės veikėjas M. Dobužinskis buvo vienas iš Lietuvos nacionalinio teatro pradininkų, apipavidalino 38 spektaklius Kauno valstybės teatre. M. Dobužinskis - vienas iš valstybės herbo kūrėjų, parašęs studiją apie Vyty. Būdamas atitinkamų komisijų narys, rūpinosi senųjų paminklų apsauga bei restauravimu. Dailininko nutapyti Vilniaus, Kauno, Lietuvos miestelių architektūros paminklų vaizdai - tai puiki šio amžiaus pradžios ikonografinė medžiaga. 1939 m. išvykęs iš Lietuvos, M. Dobužinskis kūrė dekoracijas New Yorko, Paryžiaus, Neapolio teatrams.

ELTA

PREZIDENTAS PRITARIA ŽALIŲJŲ PROTESTUI

Lietuvos žalieji protestuoja prieš Nidos oro uosto plėtimą Kuršių nerijos nacionaliniame parke. Jiems pritaria ir prezidentas Valdas Adamkus, pareiškęs, kad dėl šio projekto pirmiausia reikėjo pasitarti su visuomene. Neringos mero Stasio Mikelio planams - išplėsti Nidos oro uostą, pastatyti jūros uostą ir nutiesti į neriją tiltą - pritaria susisiekimo ministras Algis Žvaliauskas. Oro uosto rekonstrukcijai pritarė Vyriausybė, projektą suderino Aplinkos ministerija ir jau paskirta 5 mln. litų, kuriuos šiemet reikia panaudoti.

Rekonstruoti šį sovietmečiu ekstremaliems atvejams pastatytą aerodromą norėta dar prieš penketą metų, valdant LDDP

Vyriausybei. Tada gamtosaugininkai bei paminklosaugininkai ir sukėlė skandalą, juos palaikė dešinieji, tvirtinę, jog aerodromo nori tuometinis šalies Prezidentas Algirdas Brazauskas. Tuomet nerijoje ant Urbo kalno norėta statyti Prezidento vilą. Po gausių protestų Vyriausybė oro uosto įrengimą 1993 metais sustabdė. Šią vasarą Nidos oro uosto statyba vėl buvo pradėta, konservatorių Vyriausybei nutarus jį pritaikyti tarnybiniams reikmėms.

LR

Pasaulio bankas (PB) paskyrė Latvijai \$12 mln. kreditą sveikatos apsaugos sistemai tobulinti. Nuo 1992 metų, kai Latvija tapo PB nare, jai jau suteikta apie \$265 mln kreditų.

“Social Security” pensija ir uždarbis

Daug ir dažnai kalbame apie pensijas “Soc. Sec.” mokėjimus, darbą ir pan., bet vis išskyla klausimų, o kiti žmonės nekreipia dėmesio iki tol, kol patys su tuo nesusiduria. O tada nežino ir prašo pagalbos. “Social security” administracija sako, kad jūs, išėję į pensiją, galite gauti pensijos čekius ir dar uždirbti. Bet jei jūs uždirbsite daugiau negu “Soc. Sec.” leidžia – jūs prarasite dalį pensijos pinigų. Kiek jums “Soc. Sec.” leidžia uždirbti, neprarandant pensijos mokėjimų, priklauso nuo jūsų amžiaus. Todėl dirbantieji pensininkai turėtų žinoti:

1. Jei jūs dar nesate 65 m., jūs galite uždirbti šiais metais tik 9,120 dol. Jei jūs uždirbsite virš tos sumos, jūs prarasite vieną dolerį pensijos nuo kiekvienų 2 dolerių uždirbtų. Jeigu šiais metais jūs uždirbsite 10,120 dol. jūs prarasite 500 dol. “Soc. Sec.” jums mokamų pinigų.

2. Jei jūs esate tarp 65 ir 70 metų, jūs turite teisę uždirbti 14,500 dolerių. Jei uždirbsite daugiau, jūs prarasite 1 dol. “Soc. Sec.” mokėjimų už kiekvienus uždirbtus 3 dol. virš leistos sumos (14,500 dol.). Pvz., jeigu jūs šiemet uždirbsite 15,500 dol., jūs prarasite 334 dol. iš jūsų “Soc. Sec.” mokėjimų.

3. Jei esate š. m. 70 metų amžiaus ar vyresnis, jums nėra jokios nustatytos ribos, kiek jūs galite uždirbti ir dar gauti “Soc. Sec.” mokėjimus.

Šiame apskaičiavime uždarbis reikiama atlyginimą už darbą, nesvarbu ar jūs dirbtumėte kam kitam, ar turėtumėte savo biznį. Į uždarbį neįskaitomi procentai, gaunami iš banko sąskaitose esančių pinigų, palūkanos (“dividends”), įvairios kitos pensijos, “annuities” ir pan. O tuo atveju, jeigu prarandate pinigų iš “Soc. Sec.” mokėjimų, gali atsitikti ir taip, kad suma jūsų uždarbio ir sumažinto “Soc. Sec.” mokėjimo bus vis vien didesnė, negu pilnas “Soc. Sec.” mokėjimas be papildomo atlyginimo. Ir “Soc. Sec.” nustatyta taisyklė, kuri apskaičiuoja, kiek asmuo gali uždirbti, yra taikoma individualiai kiekvienam asmeniui.

Svarbu taip pat paminėti, kad kiek jūs uždirbate ir kiek gaunate iš “Soc. Sec.”, gali atsiliepti pajamų mokesčių pildymui. IRS atstovai sako, kad asmeniui gali tekti mokėti federalinių pajamų mokesčius ir už “Soc. Sec.” gaunamus pinigų ir tai priklauso nuo bendro asmens pajamų dydžio. Formulė, kuri naudojama apskaičiavimui, kiek pajamų mokesčių jums reikės mokėti, yra gana sudėtinga, bet trumpai ji atrodo taip: sudėkite visas savo pajamas, banko procentus ir pan., tada pridėkite pusę iš “Soc. Sec.” gaunamos sumos. Tai bus jūsų pajamos. Jei esate viengungis(-ė) ir jūsų pajamos siekia, bet neviršija 25,000 dolerių, jums už pensiją, gaunamą iš “Soc. Sec.”, nereikės mokėti federalinių mokesčių. Bet jei jūsų tokiu būdu suskaičiuotos pajamos sieks tarp 25,000 ir 34,000 dolerių, tada jums reikės mokėti mokesčius už pusę jūsų iš “Soc. Sec.” gaunamų pinigų. Jei jūsų pajamų suma sudarytų daugiau negu 34,000 dolerių, tai jums reikės mokėti mokesčius nuo 85% iš “Soc. Sec.” gaunamų pinigų. Jei esate vedusiu pora ir jūsų pajamos neviršija 32,000 dolerių, jums nereikia mokėti mokesčių už “Soc. Sec.” pinigų. Bet jei jūsų pajamos yra tarp 32,000 ir

44,000 dolerių, tada jums reikės mokėti mokesčius už pusę sumos, kurią gaunate iš “Soc. Sec.”. Jeigu jūsų pajamos yra didesnės negu 44,000 dolerių, tada jums gali tekti mokėti mokesčius nuo 85% iš “Soc. Sec.” gaunamų pinigų. Jei tik vienas vedusiųjų gauna “Soc. Sec.” pensiją, o kitas dar dirba, jums reikia įskaičiuoti jo (jos) uždarbį į pajamų sumą, kad sužinotumėte, ar jums reikia mokėti mokesčius už gautus pinigus iš “Soc. Sec.”

Jei norite daugiau informacijos šiuo reikalu, skambinkite “Soc. Sec.” administracijai nemokamu telefonu 800-772-1213. Darbo dienomis tarp 7 val. ryto ir 7 val. vakaro pasieksite žmogų-operatorių. Jei jums užtenka pasiklausti informacijos, įrašytos juostoje, galite skambinti bent kuriuo metu. Jei norite gauti pagrindinių duomenų apie “Soc. Sec.” mokėjimus, prašykite “Publication” 05-10080. Jei norite informacijos apie darbą ir “Soc. Sec.” mokėjimus, prašykite brošiūros 05-10069. Jei turite faktą, tai “Soc. Sec.” gali jums atsiųsti informaciją bet kuriuo laiku. Skambinkite tel. 888-475-7000. Jei turite kompiuterį, galite rasti informaciją: www.ssa.gov

Naudotasi medžiaga iš “Soc. Sec.” brošiūrų.

Kredito kortelės, jų pasiūla ir smulkių raidelių paaiškinimai

Daug žmonių kiekvieną savaitę gauna kredito kortelių pasiūlą. Siūloma tą kortelę įsigyti, žadama žemi procentai ir t. t. Daugumas žmonių neperskaito visų smulkiomis raidelėmis parašytų paaiškinimų ir susigundo siūlomų žemų procentų: 5,6%, 3,9% ir pan. Kadangi neperskaitome smulkiomis raidelėmis parašytų paaiškinimų, nežinome, kad tas žemas procentas yra tik laikinas, įvadinis, ir jis sugundo, o mes labai nustembame, kai reikia mokėti didelį procentą už mažus pirkinius.

Daugumas mūsų neskaitydami kredito kortelės bendrovės (ar banko) atsiųstų vėlesnių paaiškinimų, kuriuose paprastai yra nurodomi procentų ir kiti pakeitimai. Taip atsitiko vienam ponui iš Kalifornijos, kuris susigundė siūlomomis geromis sąlygomis, įsigijo kortelę, mokėjo mažiausius galimus mėnesinius mokėjimus ir nekreipė dėmesio į kredito kortelės bendrovės atsiųstus laiškus, kuriuos išmesdavo į šiukšlių dėžę. Tik, neseniai, mokant mėnesinį mokėjimą, jis nustebė pamatęs didelę procentų sumą. Pažvelgę į kortelės pranešime esančius skaičius ir pamatę, kad jo procentai yra 24,9%! Pirmiausia jis pagalvojo, kad tai nelegalu, bet išsiaiškino, kad kredito kortelės bendrovės tai daro legaliai. Nors 24,9% yra aukštas, bet pagal kredito kortelių firmų tyrinėtojus procentai nuo 18 iki 25 yra visai normalūs ir teisėti. Procentai gali būti net iki 32,6%.

Reikia būti atsargiam su siūlomomis naujomis kredito kortelėmis. Yra siūloma žemi procentai, kaip: 1,9, 2,9, 3,9%, bet šalia šios pasiūlos dar yra daug paaiškinimų smulkių šriftu. Ir jei jūs tų paaiškinimų neperskaitysite, jūs galite būti nustebinti sąlygų pasikeitimu! Kredito bendrovės (bankai) siunčia pranešimus apie pasikeitimus. Kad tie pakeitimai būtų legalūs, kredito kortelių bendrovei (bankui) reikia apie tai klientui pranešti tik 15 dienų prieš pakeitimą. Užtat perskaitykite visus jums kredito kortelės bendrovės siunčiamus pranešimus.

Tie pakeitimai gali būti:

1. Procento pakeitimas į aukštesnį, po žemo įvadinio procento;

Garbusis...

V. Kapočiaus nuotr.

2. Baudos. Neseniai buvo įvestos naujos baudos už pavėluotus mėnesinius mokėjimus ir už peržengimą kredito kortelės leidžiamos skolintis sumos.

3. Mokesčiai už kortelės naudojimą, pvz., 6 mėnesius ar metus.

4. Baigminiai mokesčiai, kuriuos reikia užmokėti atsisakant kortelės.

Visi sąlygų pakeitimai: baudos, procentai ar kt. - yra kredito kortelės sutartyje, arba pranešami jums vėliau.

Jeigu jūs suvilioto žemas kredito kortelės procentas, atminti, kad tas žemas procentas yra laikinas. Pasižymėkite kalendoriuje datą, kada jis nustos galioti ir datą, kada nauji suvaržymai prasidės.

Bet jei tie pakeitimai jums nepatinka, skųsitės.

Minėtas ponas iš Kalifornijos paskambino savo kredito kortelės bendrovei ir pakėlė triukšmą, reikalavo kalbėti su viršininku ir grasino uždaryti savo sąskaitą. Ir kas atsitiko? Jam procentus sumažino: nuo 24,9% iki 9,9%.

Tam ponui pasisekė, bet kitam gali nepasisekti. Todėl prieš bent ką įsigydami išsiaiškinkite, perskaitykite viską ir tik tada pasirašykite.

Naudotasi medžiaga iš “Chicago Tribune”, 1998. 7.28.

Darboviečių pensijos

Daug darboviečių šiais laikais turi savo tarnautojams pensijų planus. Tai privačios pensijos. Žmonės, išėję į pensiją, būna laimingi, kai prie “Soc. Sec.” ar kitos pensijos dar gauna privačią pensiją. Darbo departamentas pataria būti atsargiems su privačių pensijų planais, kad jie nedingtų. Turite žinoti sekančius dalykus:

1. Laikykite pensijos dokumentus saugioje vietoje, kad prireikus žinotumėte, kur jie yra.

2. Jei jūs patys dėjote pinigus į darbovietės pensijos fondą, būtinai gaukite raštą iš darbovietės, kurioje dirbote ir taupėte pensijai, prieš apleidžiant tą darbovietę (pakeičiant darbą). Tame rašte turi būti įrašyti šie duomenys:

a) kad jūs patys dėjote į fondą pinigus, b) adresas ir darbovietės telefono numeris.

3. Jei sužinote, kad firma, kurioje dirbote, yra parduota arba bus parduodama kitiems savi-

ninkams, tuojau sužinokite, kas atsitiks su jūsų pensijos plano pinigais.

4. Jei negalite susisiekti su pačia firma, susisiekite su buvusios firmos pensijos plano administratorium arba “human resources department” paskutiniu turimu adresu.

5. Jei tai nepavyktų padaryti, susisiekite su buvusiais bendradarbiais, kurie gauna pensijos čekius iš tos firmos. Galite bandyti paskambinti “Secretary of State” įstaigai, kad sužinotumėte, kas atsitiko tai firmai, kuriai anksčiau dirbote. Ir jei vis tiek jokių žinių negautumėte, skambinkite artimiausiai “Pension and Welfare Administration” įstaigai. Ši įstaiga padeda darbininkams gauti tai, kas jiems priklauso iš jų firmų pensijos planų. Ši įstaiga padės jums surasti asmenis (ar įstaigą), atsakingus už jūsų pensijos planą. Bet jums gali reikėti pasiųsti raštišką užklausimą su pensija įrodančiais dokumentais tos įstaigos skyriui.

Yra išleista visa eilė spausdinių, kurie gali jums šiuo reikalu padėti; juos galima užsisakyti skambinant telefonu 800-998-7542. Tai: “Your Guaranteed Pension”, “Protect Your Pension”, “A Quick Reference Guide”, “What you Should Know About Your Pension Rights”, ir daugybė kitų. Taip pat daug informacijos šiuo reikalu galite rasti kompiuteryje – “US Department of Labor’s Web” puslapyje www.dol.gov

Kai kurie žmonės praranda savo pensijas, nes ne visi žino, ką daryti, jei pasitaiko sunkumų privačią pensiją išreikalauti. Nepraraskite to, kas jums priklauso, jei patys nežinote kaip tuos reikalus tvarkyti, prašykite, kad kas jums padėtų.

Naudotasi medžiaga iš “Labor Dept.” spausdinio.

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

Padovanokite “Darbininko”

prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga!

Prenumerata metams - tik \$30.

Būrėjas nuspėjo diktatoriaus ateitį

Buvusio Čilės diktatoriaus Augusto Pinocheto suėmimas ir gresiantis teismas jokia staigmena būrėjui Ricardo Andree – šiuos įvykius jis nuspėjo dar prieš 10 mėnesių.

Čilės gyventojas R. Andree, 24 metus studijavęs kinų ateities spėjimų meną pagal “Yi Ching” knygą, rašė, kad pavasarį A. Pinocheto sveikata sušlubuos ir tai sukels nenumatytų padarinių. Dabar jau nustojusiam eiti laikraštyje “La Epoca” išspausdintame straipsnyje būrėjas rašė, kad A. Pinocheto drama sukels sumaištį tiek šalyje, tiek ir pasaulyje. Regis, visa tai kuo tiksliausiai išsipildė. 82 metų A. Pinochetas suimtas Didžiojoje Britanijoje, kai vienoje Londono klinikų gydėsi po nugaros

operacijos.

Neseniai R. Andree pareiškė kinų pranašysčių knygoje taip pat radęs užuominų apie žymią moterį, kuri greitai ir ryžtingai išikiš į šį įvykį. “Mano galva, tai akivaizdi nuoroda į buvusios Didžiosios Britanijos ministrės pirmininkės Margaret Thatcher parodytą paramą generolui”, - sakė Čilės būrėjas. Dabar visi prašo, kad Andree išburtų, kuo baigsis A. Pinocheto istorija, istūmusi Čilę į politinę krizę, o Londone bei Madride politikams sukėlusį nemažą galvos skausmą. Pasak R. Andree, “Yi Ching” nurodo tris galimus istorijos baigties variantus, tačiau nė vienas jų nenudžiugintų teisingumo siekiančių žmogaus teisių aktyvistų. Knyga nerodo, kad A. Pinochetas bus pripažintas kaltu ir įkalintas, sakė būrėjas.

LŽ

DARBININKAS -

vienas seniausių išeivijos laikraščių Amerikoje

(718 - 827-1351)

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigecycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289- per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642 Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

+

KVEČAS JONAS
1933+1976

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Dėkojame ar prašome

Lapkričio ketvirtą ketvirtadienį JAV kongresas 1941 m. paskyrė pastovia data Padėkos diena. Tos dienos tradicija sena nuo 1621 metų, kada Plymouth'e susitelkę ateiviai surengė šventę, derlių nuėmę, po pirmų vargo metų atvykus į Ameriką. Gubernatorius šią šventę patvirtino, o visai Amerikai ją paskelbė pirmasis prezidentas Washingtonas 1789 m. lapkričio 6 d.

Tos šventės iniciatoriai skyrėsi nuo šios dienos sluoksnių, kurie duoda toną, sudarinėja opiniją. Iniciatorių šventė turėjo religinį pagrindą, žmogaus ryšį su Apvaizda. Ką žmogus laimėjo, jis jautė, kad tai buvo ne tik jo kruvino darbo vaisius, bet ir Apvaizdos palaiminimas. Dabartinėje Amerikoje tas ryšio su Apvaizda pajutimas yra nublukintas. Išlikusioje Padėkos dienos tradicijoje sustiprėjo kita prasmė – šeimos narių vienybės pajautimas. Susirenka tą dieną visi šeimos nariai prie tradicinio kalakuto vaišių. Ir ši prasmė yra gili bei aktuali.

Padėka yra rečiau pasitaikęs ryšys tarp žmogaus ir Apvaizdos. Dažnesnis yra prašymo, maldos ryšys. Padėka yra kilnesnis, mažiau egoistiškai suinteresuotas ryšys. Tiesa, esama visokių padėkų. Tai priklauso nuo to, kas ir kaip supranta gyvenimo vertybes. Buvo toks, kuris dėkojo, kad jis fariziejus – ne muitininkas; buvo toks, kuris dėkojo, kad jis vyras – ne moteris; buvo toks, kuris dėkojo, kad jis baltas – ne juodas. Šios šventės iniciatorių padėka buvo kilnesnio motyvo – dėkojo už derlių, už saugumą.

Šios dienos čia gyvenantis lietuvis gali turėti daugiau motyvų padėkai. Jis nuoširdžiai gali savo mintyje tarti:

- Dėkoju Apvaizdai, kad leido man būti vienu iš tų, kurie pakliuvo į šią žemę. Dėkoju labiausiai už laisvę ir gerbūvį, kurių neteko dauguma mano artimųjų.

- Dėkoju, kad šiame krašte, kur yra tiek pavojų virsti savanaudžiu, leista man išlikti ištikimam savo tėvų tradicijoms ir savo broliams tėvynėje.

- Dėkoju ir už tai, kad mano šeimoje išlaikytas tėvų tylus pasididžiavimas vaikais, vaikų pagarba tėvams, ir pajautimas, kad tėvai sudarė jiems sąlygas išeiti mokslus ir pakilti į aukštesnį gyvenimo laiptą.

Padėka ne tik Apvaizdai. Padėkos jausmas sieja mus ir su tautiečių mažuma, su tais veikėjais, kurie auksa savo jėgas už mus, už mūsų vaikų mokymą, už atsidūrusių varge gelbėjimą, už tėvynės laisvę.

Padėkos ryšys sieja mus ir su tomis valstybėmis, kurios išpažįsta teisę, teisingumą ir tuo labiau vadovaujasi, nei politinė svetimų žmonių ir svetimų žemių prekyba. Padėka toms valstybėms bei vyriausybėms, kurios, gerbdamos savo valstybės teises, pagerbia mūsų kovą už laisvę.

Padėka Apvaizdai, vienas kitam, vyriausybėms galbūt labiau mus sujungs nei prašymai, kritikos žodžiai ar rūstus piktžodžiavimas. Ir jei Padėkos diena paskatins ką susimąstyti apie padėkos reikšmę, pajusti savo širdyje tikros padėkos jausmus, tas pajus ir daugiau ramybės, taikos ir optimizmo ateičiai. Padėkos diena yra daugiau nei tik kalakuto diena.

Padėkos jausmui sukonkretinti Amerikos vyskupai per eilę metų šios šventės proga suruošia rinkliavą pasaulio varguomenėi sušelpiti. Lietuviškoji šalpa – BALFas – šia proga iš tautiečių irgi prašo aukų, skiriamų skurstančiam tautiečiui pagelbėti.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 17

“Santaros-Šviesos” suvažiavimai trukdavo keturias dienas ir su-traukdavo į Tabor Farmą daugybę įdomių žmonių. Kai kurie jų atvykdavo net iš atokiausių vietovių ir turėdavo persikristi beveik visą Ameriką, bet kiekvienais metais pasistengdavo nepraleisti puikios progos pabendrauti, intelektualiai atsigauti draugų kompanijoje.

Dienos būdavo užimtos paskaitomis, bet tarp jų darydavome pertraukas, per kurias visi suvažiavimo dalyviai išgužėdavo iš patalpų ir būreliais įsitaisydavo gamtoje. Tabor Farma įkurta labai gražioje vietovėje. Vienu šonu sodybos teritoriją juosia Švento Juozapo upė, gausu medžių, vasaromis teikiančių malonų pavėsį. Golfo laukuose suvažiavimo dalyviai, padiskutavę politikos, filosofijos, literatūros temomis, galėdavo pailsėti, žaisdami šį Amerikoje labai populiarų žaidimą. Nuo diskusijų įkautusius santariečius gaivino plaukiojimo baseinas. Vakarais nusileisdavome prie upės, sukraudavome didelį laužą ir iki paryčių būdavo skaitomos eilės, pindavosi dainų pynės.

Pirmuosiuose “Santaros-Šviesos” suvažiavimuose daugiausia rūpinomės, kaip išsaugoti jaunuosios kartos lietuviškumą ir jos kūrybinę dvasią. Pradėjome bijoti, kad svetimoje aplinkoje sun-kiaiai besikurianti jaunuo-menė, jei neturės jokių stimulų, visai neužsiims menine kūryba. Tad norėdami paskatinti tautinės kultūros vystymąsi ėmėme rengti kilnojamašias jaunųjų dailininkų parodas, pradėjome leisti, nors ir labai mažais tiražais, pradedančiųjų

“Lietuvos aidas” turėtų išlikti dienraščiu, kuriam svarbios tradicinės vertybės”, sako Jonas Vailionis

Specialiai
“Darbininkui”
iš Vilniaus
rašo
Rimantas Varnauskas

Kurį laiką sklandė gandai, jau viešai aptarinėjami Lietuvos spaudoje: “Lietuvos aidas”, atšventęs savo 80-ties metų jubiliejų, bankrutuoja, jo skolos sudaro apie 6 milijonus litų, užstatytas redakcijos pastatas miesto centre, kaskart mažėja skaitytojų. Apie laikraščiu išties nelengvas dienas kalbamės su neseniai paskirtu jo vyriausiuoju redaktoriumi Jonu Vailioniu.

- Pradėsiu gana tiesmukai, koks velnias nešė į šią galerą, kai žinojai, kad padėtis toli gražu nebuvo pati geriausia? Ir ką tikėjaisi čia nuveikti, pakeisti?

- Reikėtų peržvelgti savo gyvenimą ir pastebėti, kad mane visada traukė ten, kur neramu. Kai man siūlė šią vietą, tai neslėpė, kokia čia yra bala. Tačiau atėjęs pamačiau kur kas sudėtingesnius dalykus, nei man buvo nupasakota. Tačiau man tai patinka ir manau, kad šis atėjimas yra avantiūra gerąja prasme.

Turint galvoje, kiek pas mus dirba žurnalistų ir kokios ribotos laikraščio finansinės galimybės, kalbėti apie didelių pokyčius yra sunku, kol kas jie gali būti tik labai riboti. O svajonių yra didelių - norėčiau, kad jis įgautų dar labiau patikimo dienraščio įvaizdį. Manęs neseniai klausė, kaip jūs paslėpsite savo politinius įsitikinimus. Jų nereikėtų slėpti, bet nereikėtų savo politiniais įsitikinimais matuoti visų likusių. Nežinau, ar tai yra labai paprasta, bet aš bandyčiau daryti “švaresnį” dienraštį.

- Nežinau kodėl, bet “Darbininkas” LA pristato kaip “patriotinės minties” dienraštį. Ar tai atitiktų paties koncepciją?

- Na, taip, kiek juokiuosi, kaip ir tu. Prieš keletą metų būdamas Amerikoje pamačiau ir supratau, kad vietos lietuviams patriotizmo sąvoka yra labai brangi. Ir LA buvo vertinamas kaip spaudos leidinys, kuris tiesiogine prasme kovojo su besilapstančiais sovietų, komuniz-

mo ar KGB fantomais. Jų patriotizmo sąvoka yra tokia. Man neseniai įstrigo filosofo Vytauto Radžvilo mintis: “Matuoti, kas ir kur didesnis patriotas, yra naivu, beveik absurdiška”. Patriotizmą, kuris yra labai svarbi vertybė, lemia žmogaus santykis su valstybe. Koks nors ministras ar valdininkas, deklaruodamas savo meilę tėvynei, gali būti biurokratu, kenkiančiu žmonėms, o tuo pačiu ir valstybei.

- Vienas iš buvusių redaktorių Saulius Šaltenis savo koncepciją išdėstė daugmaž taip: laikraštis turi žaižaruoti. Pats jokių manifestų į mieluosius skaitytojus neskelbei. Kokį tu matai LA, ar jį kurtum pagal kažkokį žinomą vakarietišką analogą?

- Kadangi S. Šaltenis yra vienas didžiausių akcininkų, tai prieš ateidamas dirbti, turėjau susitikti ir su juo. Jis sakė, kad reikia atlikti daug namų darbų ir, kad kiekvienas laikraščio puslapis pataisytų tave, turi kibirkščiuoti (juokiasi). Buvau labai nemandagus ir paklausiau: “Ką jūs darėte, kad laikraštis kibirkščiuotų?” Pusiau juokais ar pusiau rimtai man buvo paminėtas garsusis “Voratinklio” ciklas ir tada nuskambėjo juokas. Taip ir nesupratau, ar mano klausimas buvo kvailas, ar jo atsakymas per gudrus, kad aš jį suprasčiau.

Pastebiu vieną dalyką Lietuvos spaudoje - labai sunku išlikti kiek rimtesniam laikraščiu, kuris korupcijos, neveiklos faktus atskleistų ne vien kaip skandą, kuriuo tiesiog mėgaujamasi. Nežinau, ar gali, turėdamas 30-40 tūkstančių skaitytojų auditoriją, pritraukti lyg ir nuobodų, bet rimtą, svarstantis dienraštį? LA yra rimtas ir jam rasti analogų? Tel Avive yra rimtas dešiniųjų dienraštis “Haaretz” - jis labai nuobodus, turi 20 tūkst. tiražą bei autoritetą, į jį atsižvelgia visi kiti (net tarptautiniai) informacijos skleidėjai. Tai siekinys, kurio man norėtusi, nes Lietuvoje yra nemenka dalis žmonių - kaip taisyklė su aukštuoju išsilavinimu ir vidutinio amžiaus - kuriems LA reikalingas. LA turėtų išlikti dienraščiu, kuriam svarbios tradicinės vertybės.

- Vieni pagrindinių akcininkų - konservatoriai. Ar šie savinin-

“Lietuvos aidas” vyriausiasis redaktorius Jonas Vailionis

Raimundo Šuikos nuotr.

kai yra savotiška “motina maitintoja”, ar LA yra vaikas pamestinukas, paliktas vienas nedėkingoje rinkoje?

- Noriu pasakyti, kad šita “motina maitintoja” pirmiausia turėtų susigaudyti tarp savo krūtų. Kai ši partija kada nors susigaudys savo viduje ir pagaliau išdrįs nebijoti natūralios partijos evoliucijos, net jei tai būtų dviejų partijų atsiradimas iš vienos, net jei tai būtų dešiniųjų pragmatikų centrėjimas. Vargu, ar tokiai grupotei bus reikalingas LA. (Čia jis kalba apie Vagnoriaus centrėjimą - R.V.) Nebijau atvirai pasakyti, kad LA nėra labai reikalingas ir likusiai mažajai - Tėvynės Sąjungos, konservatyviajai, senajai partijai daliai. Geriausia išeitis - kad didysis konservatorių akcininkas, palaiminus partijai, leistų parduoti LA akcijas tai norintiems daryti. Su visomis skolomis. Tik taip LA dar gal išliktų Lietuvos žiniasklaidos panorama. Mes nelaukiame jokių dovanų, bet konservatoriai turėtų suteikti tokią galimybę.

- Ar įmanoma blaiviu protu paaiškinti, kodėl konservatoriai tų akcijų neleido parduoti iki šiol? Juk potencialių pirkėjų buvo. Kodėl elgiamasi, kaip toji spyna, kuri nei pati valgo, nei kitam duoda?

- Ir aš nesuprantu. Per tuos tris mano darbo mėnesius buvo

bent du realūs pirkėjai. Nei vienam nebuvo pasakyta “taip”, vienas dėl nežinomų priežasčių buvo tiesiog atbaidytas.

- Konservatoriai bijo atiduoti spaudą, bet nesuprantu, kodėl? Ar kad papuls į normalaus kapitalisto rankas? O LA reikia šeimininko, kuriam rūpėtų verslo planas, kad jis būtų mokus ir kada nors duotų pelną.

- Jei gerai žinau, tai nei viena partija Vakaruose neišlaiko dienraščio. Tik “L'Humanite” buvo iš Maskvos palaikoma. Gal tu ir gerai pasakei, tai yra “spyna”. Vykdydami reformas ir privatizaciją, kodėl nedaro reformų partijos viduje ir neprivatizuoja LA?

- Tuo metu, kai šis pokalbis pasirodys spaudoje, vyks ir konservatorių suvažiavimas. Labai gajos kalbos, kad LA neuždaromas tik todėl, kad suvažiavime nekiltų bereikalingų aistrų. Ar pats tokias nerimo nuojautas pastebi?

- Aš nesiečiau šių dalykų. Yra paprasčiau. Bankroto departamento pasibaigusi kantrybė, kai skolos įstatinį kapitalą viršijo dvigubai. Siečiau su popieriaus firma, kuriai neatiduosime pinigų, siečiau su ELTA, kuri grąsina uždaryti savo informacijos kanalus, siečiau su SODRA, kuri gal vėl norės areštuoti sąskaitą. Gyvenimą valdo pinigais ir politinės grupuotės. Nors kai pagalvoji, tai ir su suvažiavimu gali susieti. Kodėl gi ne?

- Teko girdėti, kad pranciškonai New Yorke Patį dar atsimena. Ką atsimeni pats?

- Iš “Darbininko” atsimenu 13-14 valandų darbo per parą prie kompiuterio. Atsimenu išpūdingą Giedgaudo katę, kurią jis labai mylėjo. Bet labiausiai atsimenu tėvą Pranciškų Giedgaudą ir nuostabius vakarus su juo ir su “Guinnesso” alumi. Tai buvo puikūs atviri pokalbiai, kurių metu ir susiginčydavome, bet paskui vėl išlikdavome puikūs draugai.

DARBININKO
PRENUMERATA

TEL. (718) 827 - 1351

racijos kultūrinės veiklos dvasiniu lyderiu. Artimiausi jo pagalbininkai buvo Leonas Sabaliūnas, Julius Šmulskštys, Zenonas Rekašius, Liūtas Mockūnas, Marija Paškevičienė, Lakštuonė Vėžienė, jos vyras Gintautas Vėžys, Vytautas ir Henrieta Vepštai. Vytautas Kavolis “Santaros-Šviesos” veiklai suteikė solidaus akademiškumo dvasios. Puikus sociologas, kultūrologas, jis, priklausęs Amerikos mokslo elitui, savo profesiniu lygiu gal net pranokstantis lietuvių bendruomenės intelektualinius poreikius. Bet savo mintis Vytautas vis viena pirmiausia kreipė į mūsų tautos būtį. Manau, įnirtingai jį puolusiai konservatyviajai išeivijai jis buvo per daug sudėtingas, neretai kritikai tiesiog nepajėgdavo perprasti jo idėjų gilumo.

Daug metų, net dešimtmečių bendraudamas su Vytautu Kavoliu, nesilioviau stebėjęs jo mąstymo jėga. Mes, santariečiai visuomenininkai, stengdavomės mūsų federacijos veiklai suteikti daugiau populizmo, norėdami paveikti kuo platesnius išeivijos sluoksnius. Vytautas Kavolis visada išsilaikė intelekto aukštumose ir daugiausia rūpinosi mūsų tautinės bendruomenės menine ir mokslinė kūryba, jaunimo kūrybinių galių ugdymu.

Vėliau, kai išeivijai atsivėrė galimybės tiesiogiai daryti tam tikrą įtaką kultūros situacijai Lietuvoje, Vytautas Kavolis pirmiausia stengėsi remti kūrybinį jaunimą. Antai gavęs mūsų valstybės premiją, pinigus jis skyrė stipendijoms, kuriomis aukštųjų mokyklų diplomantai skatinami imtis sudėtingų ir svarbių Lietuvos kultūrai temų.

Tą lemtinę Vytautui Kavoliui 1996-ųjų rudenį, kai jau tėvynėje vykusiam “Santaros-Šviesos” suvažiavime jį netikėtai ištiko mirtis, aš važinėčiau po Lietuvą ir raginau žmones aktyviai dalyvauti artėjančiuose Seimo rinkimuose. Vis dėlto man pavyko ištrukti dieną į Anykščius ir dalyvauti baigiamajame suvažiavimo posėdyje. Vytautas Kavolis, kalbėdamasis su manimi, prisiminė san-

(nukelta į 4 psl.)

■ Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis lapkričio 21 d. rytą Lietuvos radijui pareiškė, kad Rusijos Valstybės Dūmos deputatės Galinos Starovoitovos mirtis - tai "užsakyta politinė žmogžudystė". V.Landsbergis pažymėjo, kad G.Starovoitova "nebijojo pasisakyti prieš komunistus ir prieš fašistus, kvietė žmones į mitingus Lietuvai paremti, kad mūsų Nepriklausomybė buvo pavojuje". Interviu "Interfax" ui lapkričio 21 d. Lietuvos Seimo pirmininkas pranešė, kad G.Starovoitovos atminimas buvo pagerbtas tylos minute Vilniuje prasidėjusioje Lietuvos ir Lenkijos Tarp-parlamentinės Asamblėjos sesijoje. Latvijos Seimo vicepirmininkas Indulis Berzins apibūdino situaciją Rusijoje kaip neprognozuojamą. "Ši žmogžudystė rodo, kad politiniams procesams daroma įtaka metodais, kurie absoliučiai nepriimtini demokratinėi valstybei", - pažymėjo I.Berzins.

■ Europos Parlamento Užsienio reikalų komitetas po teigiamo balsavimo dėl Latvijos deputato Ernesto Kekevalės pranešimo ir dėl Europos parlamento rezoliucijos projekto, pasiūlė pakviesti Latviją deryboms su ES nedelsiant. Tai lapkričio 21 d. pranešė Latvijos laikraštis "Diena". "Dabartinės ekonominės tendencijos ir politinės bei struktūrinės sričių raida yra pagrindas pozityviai vertinti Latvijos pareiškimą dėl stojimo į ES. Tokiu būdu, Europos Parlamento prašo Tarybą ir Komisiją užtikrinti, kad derybos dėl įstojimo su Latvija būtų pradėtos be delsimo", - sakoma Europos Parlamento dokumente. Už tokią rezoliucijos projekto formulotę balsavo 24 Užsienio reikalų komiteto deputatai, "prieš" nebalsavo niekas, susilaikė - 12.

■ Kroatijos prezidentas Franjo Tuđman ir Kroatų-musulmonų federacijos Bosnijoje - Hercegovinoje prezidentas Ejup Ganic pasirašė sutartį dėl ypatingų santykių. Susitarta dėl abiejų šalių bendradarbiavimo įvairiose srityse.

Kodėl Lietuvos Respublika negali būti laikoma nauja valstybe

"Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimas: pagrindiniai klausimai pagal tarptautinę teisę". Vilnius, leidykla "Rosma", 1997 m., 208 p.

(antras fotografuotinis leidimas).

Tiražas 1000 egz.

Manvydas Goštautas

Neseniai knygynuose pasirodė antrą kartą išleista Dainiaus Žalimo monografija "Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimas: pagrindiniai klausimai pagal tarptautinę teisę". Kaip knygos pratarėjas rašo VU Teisės katedros vedėjas doc. habil. dr. Vilenas Vadapalas, autoriaus "darbą reikėtų vertinti kaip pirmą Lietuvos teisininkų bandymą tarptautinės teisės požiūriu įvertinti savo šalies valstybingumo atkūrimą". Iš tikrųjų iki pasirodant šiai knygai buvo tik pavieniai straipsniai spaudoje, daugiausia apie Lietuvos Respublikos nepriklausomybės praradimą 1940 m. bei rezistenciją. 1990-1991 m. įvykiai atspindėti politikų atsiminimuose. Tačiau trūko sisteminio visa apibendrinančio Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo vertinimo tarptautinės teisės požiūriu. Apžvelgtas laikotarpis nuo 1940 m., kai prieš Lietuvą įvykdyta agresija ir ji buvo okupuota, iki 1990-1991-ųjų, kai Lietuva atkūrė savo nepriklausomybę ir šalies Vyriausybė pasiekė tarptautinį pripažinimą. Monografijoje taip pat trumpai tarptautinės teisės požiūriu įvertinamas 1941 m. birželio 23 d. sukilimas ir ginkluotas pasipriešinimas antrajai sovietinei okupacijai, turėję didžiulės reikšmės valstybės tęstinumo tvirtinimui. Neatsitiktinai knygoje skelbiami svarbiausi Lietuvos Respublikos tęstinumą deklaravę, nepriklausomybės atkūrimo ir kai kurie atkūrusios nepriklausomybę Lietuvos pripažinimo dokumentai, įskaitant ir 1991 m. vasaro 11 d. Islandijos Altingo rezoliuciją.

Pats knygos autorius savo pagrindinį tikslą rašant knygą apibūdino kaip siekį teisiškai pagrįsti, kodėl atkūrusi savo nepriklausomybę Lietuvos Respublika negali būti laikoma nauja valstybe, kaip, pavyzdžiui, buvusios SSRS respublikos, o yra tas pats tarptautinės teisės subjektas kaip ir tarpukario Lietuvos Respublika.

"Tarptautinės teisės požiūriu tai yra viena ir ta pati valstybė. Tokia išvada išplaukia iš valstybės tęstinumo, esančio Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pagrindų, teisinės konstrukcijos", - sako autorius. Perskaitęs knygą, skaitytojas galės surasti argumentuotų atsakymų ir į daugelį kitų susijusių su Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimu, klausimų: pavyzdžiui, kodėl teisiškai Lietuva niekada nebuvo sudėtinė SSRS dalimi ir sąjungine respublika, kodėl Lietuva nėra SSRS teisų ir įsipareigojimų perėmėja, kodėl tarptautinis Lietuvos pripažinimas 1991 m. yra ne valstybės, o naujos šios valstybės Vyriausybės pripažinimas. Kaip teigia autorius, "1940 metais prieš Lietuvą SSRS įvykdė agresiją, kuri laikytina tarptautiniu nusikaltimu. Jis negalėjo suteikti Sovietų Sąjungai jokių suverenių teisų į Lietuvos teritoriją. Lietuvos Respublika ir toliau egzistavo kaip tarptautinės teisės subjektas, nors visa jos teritorija pusę šimtmečio buvo okupuota. Todėl 1991 m. tebuvo pripažinta nauja Lietuvos Vyriausybė. Pačios Lietuvos Respublikos pripažinti nereikėjo, tai tarptautinė bendrija padarė dar 1920-1922 metais". Anot autoriaus, visa tai pagrindžia bekompromisinė Lietuvos pozicija 1990-1991 metų derybose su SSRS ir Rusija, reikalavimą atlyginti okupacijos padarytą žalą, grąžinti Rusijos užgrobtus diplomatinį Lietuvos atstovybių pastatus, tokius aktualius visai Lietuvai procesus kaip okupacinių struktūrų represuotų asmenų teisų atkūrimą, nuosavybės teisų į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą. "Gaila, kad opozicija Aukščiausioje Taryboje - Atkuriamajame Seime niekaip nenorėjo ar negalėjo suprasti, kodėl atkurta Lietuvos nepriklausomybė negalėjo būti derybų su SSRS objektu, o atėjusi į valdžią 1992 metais LDDP buvo linkusi net pripažinti marionetinio Liaudies seimo nutarimus dėl Lietuvos piliečių turto nacionalizavimo.

Nepriklausomybės atkūrimas ir jo sąlygoti procesai Lietuvoje tarptautinės teisės požiūriu reiškė teisingumo atkūrimą, o teisingumas negali pripažinti kompromisų", - teigia autorius.

Į klausimą, kodėl pasirinkęs tokią gana sudėtingą temą, autorius atsakė taip: "Pirmiausia, niekas Lietuvoje nėra rašęs apie

mūsų valstybės nepriklausomybės atkūrimą tarptautinės teisės požiūriu. Antra, dar iki šiol žiniasklaidoje ir atskirų politikų kalbose Lietuva prilyginama buvusioms sovietinėms respublikoms. Tuo tarpu pagal tarptautinės teisės normas taip nėra. Trečia, požiūris į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą yra tarsi išieities taškas sprendžiant svarbiausias mūsų šalies užsienio ir vidaus politikos problemas. Jau vien dėl šios priežasties pasirinkta tema yra labai aktuali, ir knyga galėtų būti labai naudinga ne tik teisininkams, bet ir apskritai politikai besidomintiems žmonėms. Na, ir pagaliau, man yra labai įdomūs pagrindinių konservatizmo vertybių įkūnijimo teisėje klausimai. Tęstinumas, kuriuo pagrįstas visas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo procesas, yra viena iš kertinių konservatizmo ideologijos vertybių". Turbūt neatsitiktinai autorius tapo vienu iš Humanitarinio konservatizmo klubo, įsisteigusio kaip TS(LK) struktūrinis padalinys ir jau šiosios pagarsėti dėl trukdymų jį registruoti, steigėjų ir šio klubo pirmuoju vicepirmininku.

"Apskritai stengiuosi nevengti sudėtingų ir keblių temų", - tęsė autorius. "Mane ypač domina posovietinėje erdvėje vykstančių procesų vertinimas tarptautinės teisės požiūriu, teisingumo ir tarptautinės teisės normų sąsajos problemos". Kaip papasakojo autorius, jis domisi

ir Čėčėnijos Respublikos tarptautinio teisinio statuso klausimais, keli jo straipsniai Čėčėnijos ir Rusijos santykių tematika buvo išspausdinti ne tik Lietuvoje, bet ir Čėčėnijos vyriausybiniame laikraštyje. Autorius taip pat planuoja išsamiau nagrinėti tarptautinio teisinio Tibeto statuso klausimus: "Tibeto situacija man labai primena buvusią Lietuvos okupaciją. Nors tarptautinė bendrija yra linkusi pamišti, kad Tibetas yra Kinijos agresijos auka ir okupuota valstybė, lieka neaišku, kodėl jis atsiduria blogesnėje padėtyje. Juk pagal tarptautinės teisės normas ir teisingumo reikalavimus Tibetas

taip pat turi teisę atkurti nepriklausomybę, pasiremdamas valstybės tęstinumu".

Tačiau svarbiausiu savo uždaviniu autorius laiko būtinybę tęsti pradėtą temą apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. "Mano monografijoje atspindėti tik pagrindiniai Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo klausimai pagal tarptautinę teisę. Tai nurodyta ir pačiame knygos pavadinime. Daugelis nagrinėjamų joje klausimų reikalauja kur kas išsamesnės analizės", - teigia autorius. Knyga yra parengta diplominio autoriaus darbo, kurį jis sėkmingai apgynė 1996 metais, pagrindu. Šis darbas pelnė 1996 metų Lietuvos Mokslų Akademijos aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkurso premiją.

Sąmokslininkų byloje pakeisti kaltinimai

Spalio 21 d. Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija toliau nagrinėjo 1991 m. sausio 13 d. kruvinojo sąmokslų bylą. Teismo posėdyje valstybiniai kaltintojai pareiškė naujus kaltinimus trims prieš teisimą stojusiems asmenims.

Mykolui Burokevičiui, Juozui Jermalavičiui ir Juozui Kuoleliui inkriminuojami vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos suverenitetą, teritorijos vientisumą ir nuversti valstybės valdžią.

Kadangi naujieji kaltinimai dėl priešiškos agitacijos sklei-

dimo, teisėjų kolegijos pirmininko Albino Sirvydžio teigimu, praktiškai pakartoja buvusius, teismas nutarė neskelbti advokatų prašytos dviejų mėnesių pertraukos papildomai medžiagai studijuoti. Bet teismas pratęsė kardomąjį suėmimą M. Burokevičiui ir J. Jermalavičiui ir nusprendė juos teisti pagal valstybės kaltintojų pakeistą kaltinimą.

Valstybinių kaltintojų teigimu, antivalstybines organizacijas vienijusio Demokratinų jėgų kongreso pirmininkas M.

(nukelta į 5 psl.)

Langas

A. Balbieriaus nuotr.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 17

(atkelta iš 3 psl.)

tariečių susitikimus Tabor Farmoje. "Laikymės senų tradicijų. Kaip ir ankstesniais kartais pasakyk uždarymo kalbą", - paprašė manęs.

Neįtariau, kad tai bus ir paskutinis kartas, kai tariau santariečių suvažiavimo baigiamąjį žodį dalyvaujant Vytautui Kavoliui. Vakare dar su juo pasikalbėjome. Sutarėme susitikti Čikagoje ir aptarti galimą mano balotiravimąsi būsimuosiuose prezidento rinkimuose. Tuo metu jau buvau apsisprendęs kelti savo kandidatūrą ir norėjau pakalbinti jį dalyvauti mano būsimoje rinkiminėje komandoje.

Jis pritarė minčiai, kad man reikėtų balotiruotis į prezidentus. Prieš išskrisdamas į Vilnių, jis man atsiuntė laišką, kuriame ragino kelti savo kandidatūrą ir įtikinėjo, kad toks sprendimas teigiamai paveiktų mūsų krašto politinį gyvenimą. Vytautas Kavolis žadėjo suburti stiprią intelektualų grupę, kuri padėtų man rengti Lietuvos ateities viziją numatančią politinę programą.

Prisimenu, kai susiruošęs išvykti iš Anykščių takart priėjau prie Vytauto Kavolio atsisveikinti, jis man pasirodė labai pablyškęs. Paklausiau, ar jis neserga. Vytautas nusiskundė, kad truputį spaudžia krūtine, bet tik numojo ranka: "Žinau, gal kažką ne tą suvalgiau..."

Kitą dieną septintą ryto įsijungiau radiją, norėdamas pasiklausyti žinių. Diktoriaus skaito: "Mirė Vytautas Kavolis". Buvau kiek atokiau pasitraukęs nuo radijo imtuvo. Net nepatikėjau - gal tik pasigirdo. Kambaryje buvo žmonos pusseserė. Klausiu jos nustė-

ręs: "Ką ten pranešė?" Ji pakartojo. Vis dar negalėdamas patikėti žinia, puoliau skambinti draugams. Jie patvirtino: "Tai tiesa".

TABOR FARMOS LIETUVIŠKOSIOS ISTORIJOS PABAIGA

Tabor Farmoje "Santaros-Šviesos" suvažiavimai vyko trisdešimt aštuonerius metus. Kai dėl susiklosčiusių aplinkybių turėjome parduoti sodybą, kasmetiniai santariečių susitikimai persikėlė į Lemontą netoli Čikagos. Tačiau, kaip sako nuolatiniai suvažiavimų dalyviai, naujoji vieta nė iš tolo neprilygsta Tabor Farmai.

Dvidešimt penkerius metus tvarkę Tabor Farmą, mes su Alma pajutome, kad jau laikas sustoti. Žmogus pavargsta net ir mielą darbą dirbdamas. Nusprendėme likusius mums metus pagyventi be sodybos ūkio administravimo rūpesčių. Galvojau ne apie save, bet apie Almą - kai pradėjau dirbti JAV federalinės valdžios administracijoje, jai teko pagrindinė Tabor Famos priežiūros našta ir ji darbu aukodavo visas vasaras.

Nors ir apgailėstaudami, ėmėme ieškoti Tabor Farmai pirkėjo. Tai pasirodė esąs nelengvas uždavinys. Iš pradžių mėginome parduoti poilsiavietę kam nors iš lietuvių. Nepavyko. Teko siūlyti ją bet kam, bet vis niekaip neatsirado pirkėjo, sutinkančio iš karto sumokėti visą sumą. Pagaliau 1983 metais pardavėme Tabor Farmą išsimokėtinai vienam dantų gydytojui.

Labai nesinorėjo perleisti mūsų vasarvietės amerikiečiams. Jau tėtis tarsi atiduodą į svetimas rankas gerą gabalą Amerikos lietuvių istorijos. Vėliau paaiškėjo, kad naujieji savininkai dar ir labai prasti šeimininkai. Po metų nuvažiavome pasižiūrėti Tabor Famos. Svečių aptarnavimo lygis buvo akivaizdžiai smarkiai smukęs. Labai pablogėjo maitinimas. Pasikeitė visa poilsiavietės atmosfera - net vasarotojų nameliai buvo kažkaip nevykusiai pertvarkyti, neskoningai perdažyti. Išsigandome, kad toks ūkininkavimas

gali sužlugdyti naujųjų savininkų verslą, bet į svetimus reikalus kištis negalėjome.

Tais metais Tabor Farmoje dar buvo surengtas "Santaros-Šviesos" suvažiavimas. Bet jo dalyviai jautėsi kažkaip nusivyle. "Dėl Dievo meilės, jums pasitraukus, čia jau visai kita dvasia - viskas iš karto labai suprastėjo", - sakė mums draugai. Daugiau "Santaros-Šviesos" suvažiavimų Tabor Farmoje jau neberengėme.

Poilsiavietė ėmė baisiausiai smukti. Antraisiais metais naujieji šeimininkai nesumokėjo mums priklausančio piniginių inaso. Pagal kontraktą mes jau tuomet galėjome pareikalauti grąžinti nuosavybę, nes buvo pažeistos susitarimo sąlygos, tačiau nesiėmėme to daryti. Manėme, kad gal tokia padėtis - tik laikini įsikūrimo sunkumai. Nieko nesigriebdami, vis laukėme įmokų ir trečius, ir ketvirtus metus. Per tą laiką Tabor Farma atsidūrė bankroto būklėje. Naujieji šeimininkai griebėsi sukčiavimo - mėgino perparduoti poilsiavietę tretiesiems asmenims, nors mums buvo sumokėję tik pradinį inasą. Teko samdyti advokatus ir pradėti bylinėjimąsi. Buvo paskelbtas Tabor Famos bankrotas, ir poilsiavietė, veikusi beveik šimtą metų, nustojo gyvuoti.

Keletą metų truko bylinėjimasis, kol Tabor Farmą sugrąžino me savo nuosavybėn. Amerikos teisinė sistema tokia, jog, atrodytų, gina ne teisėto savininko, o susitarimus pažeidusio asmens interesus. Tenka labai ilgai įrodinėti, sakyti, visiškai aiškius dalykus ir, žinoma, per tą laiką daug gražaus pinigų sužeri advokatams į kišenes. Tikiuosi, atsikūrusiai Lietuvai pavyks išvengti tokių teisinės sistemos ydų.

Tuos metus neprižiūrėta Tabor Farma toliau iro. Norint atkurti tenai poilsiavietę, jau reikėtų didelių investicijų. Susigrąžinę nuosavybę, mes nesiėmėme nieko daryti, tik dairėmės, kam ją parduoti. Pirkėjo paieškos truko dar keletą metų, o žemės nuosavybės mokesčiai JAV labai nemaži.

(bus daugiau)

Sąmokslininkų byloje pakeisti kaltinimai

(atkelta iš 4 psl.)

Burokevičius kartu su šio kongreso nariais J. Jermalavičiumi ir J. Kuoleliu 1991 m. sausio 11 d. Lietuvos parlamentui nusiuntė ultimatumą, reikalaujant, kad Lietuvoje būtų atkurtas sovietinių Konstitucijų veikimas; jeigu tai nebūtų padaryta, grasino imti valdžią į savo rankas per Lietuvos nacionalinio gelbėjimo komitetą. Taip pat kaltintojai nurodė, kad tokia informacija dar buvo paskleista per laikraščius "Tarybų Lietuvą", "Sovetskaja Litva" bei radijo stotį "Tarybų Lietuva".

Spalio 21 d. teismo posėdyje kalbėję teisiamieji kalbose naują kaltinimą pavadino prasiimanymu, falsifikatu ir dar viena Generalinės prokuratūros šunybe Vilniaus apygardos teismui. Visi trys sakė jokiais raginimais neužsiiminėję, jokiam kongresui ir Nacionalinio gelbėjimo komitetui nepriklausę. O J. Jermalavičius dar pridūrė, kad jei teismas ir priimtų neteisą sprendimą, vis tiek viską išaiškintų istorija.

Priminsime, kad teisiami buvę LKP (SSKP) pirmasis sekretorius Mykolas Burokevičius, LKP (SSKP) leidyklos direktorius Leonas Bartosevičius, radijo "Tarybų Lietuva" redaktorius Stanislavas Mickevičius ir LSSR VRM Viešosios tvarkos skyriaus vyr. inspektorius Jarošlavas Prokopovičius. Visiems pareikšti kaltinimai pagal Baudžiamojo kodekso 67 str. (kenkimas), 70 str. (antivalstybinių organizacijų kūrimas), Burokevičiui ir Jermalavičiui – dar pagal BK 92 str. 2 d. (valstybinio turto sužalojimas), 105 str. 2, 4, 5, 6, 10, 12 dalis (tyčinis nužudymas sunkinančiomis ap-

linkybėmis), 111 str. 2 d. (sunkūs kūno sužalojimai), 234 str. 3 d. (šaukamojo ginklo, šaudmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas).

Pastariesiems gali būti skirta mirties bausmė. Kitiems kaltinamiesiems už menkesnį vaidmenį sąmoksle gresia nuo 3 iki 10 metų laisvės atėmimo bausmės. Byloje visi nusikaltimai suskirstyti į 37 epizodus. Iš jų 34 minimas Burokevičius, su daugeliu kitų nusikaltimų siejamas Jermalavičius.

Kaltinamojoje išvadoje rašoma, kad 1990 m. kovo 11 d. aktu Aukščiausioji Taryba atkūrė Lietuvos nepriklausomybę ir įteisino visus iki 1940 m. galiojusius valstybinius aktus bei priėmė Laikinąjį Pagrindinį įstatymą. Šiuo įstatymu visoje šalies teritorijoje buvo uždrausta kitų valstybių organizacijų veikla. Tačiau nepriklausomybės nepripažino Lietuvoje veikiantį LKP (SSKP), ji nuo 1990 m. kovo iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. siekė sužlugdyti nepriklausomos Lietuvos ekonomiką bei destabilizuoti padėtį. LKP (SSKP) įkūrė antivalstybinę organizaciją – Nacionalinio gelbėjimo komitetą ir, SSRS ginkluotų kariškių remiamą aktyviai trikdė šalies darbą, kėlė paniką. Ypač šios organizacijos veikla suaktyvėjo 1991 m. sausio-rugpjūčio mėnesiais.

Kaltinamojoje išvadoje teigiama, kad 1990 m. balandžio 28 d. LKP (SSKP) įkurtas Nacionalinio gelbėjimo komitetas (NGK), vadovaujamas Burokevičiaus, Jermalavičiaus ir kitų LKP (SSKP) veikėjų, padedamas kariškių, organizavo akcijas ir jėga mėgino sustabdyti teisėtų įstatyminių aktų galiojimą.

LA

Knyga apie Žagarę – žiemgalių ir Lietuvos istorijos šaltinis

Stanislovas Buchaveckas

"Žagarė" – tai solidus 912 puslapių leidinys, kurį per trumpą laiką parengė ir išleido Vilniaus "Vermės" leidykla.

"Žagarė" – pirmoji knyga, išleista su Lietuvos tūkstantmečio sukakties žymeniu (E. Gudavičiaus "Mindaugas" gavo šią teisę anksčiau, bet buvo išleistas savaite vėliau).

Pirmoji knygos dalis "Gamta" prasideda dar sovietmečiu rengtu Česlovo Kudabos straipsniu "Žagarės apylinkių geografiniai ypatumai".

Didžiausia knygos dalis,

užimanti daugiau kaip 600 puslapių, – "Praeitis". Joje atskleidžiama Žagarės ir jos valsčiaus bei viso žiemgalių krašto istorija. Antanas Šenavičius rašo apie žiemgalius, Žagarės miesto raidą ir švietimo bruožus iki XX a. Archyvų šaltiniais pagrįstas ir Algirdo Baliulio straipsnis "Senoji Žagarė XV-XIX a.".

"Tradicinės kultūros" dalyje publikuojami straipsniai apie žemdirbystės įrankius, atlaidų šventes, alaus gaminimą, liau-

(nukelta į 6 psl.)

Pranešimas

Lapkričio 2 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus priėmė Lietuvį grįžimo į Tėvynę informacijos centro direktorių Žilviną Beliauską, Centro darbuotoją Rimgaidą Bubelį. Išėvijos integracijos į Lietuvos gyvenimą komisijos narius – Edmundą Kulikauską ir Vincą Augustinavičių.

Pusvalandį trukusio susitikimo metu Prezidentas buvo supažindintas su Centro veikla, pirmaisiais patirties mėnesiais ir tos patirties pagrindu apčiuotomis problemomis. Prezidentui palikta Atmintinė, kurioje išryškintos įstatymų vietos, liečiančios pensijų ir kt. pajamų iš užsienio apmokestinimą, LR pilietybės ir turto atgavimo klausimus, atkreiptas dėmesys į tai, kad vis dar daug biurokratinių sunkumų patiria jauni žmonės, norintys pagal savo profesiją pasistažuoti Lietuvoje, kad stinga vietų tokiose įstaigose, kur grįžę pagyvenę žmo-

nės galėtų gauti tinkamą priežiūrą, slaugą ir medicininį aptarnavimą. Taip pat paminėta, jog yra tėvų, laukiančių, kad Lietuvoje atsirastų gimnazijų, pagal savo mokymo ar teikiamos gyvenimo vietos standartus atitinkančių vakarietiškus kriterijus, į kurias jie norėtų atsiųsti pasimokyti savo vaikus.

Prezidentas pažymėjo, jog jam šis susitikimas buvo būtinas ir jis tikrai supranta Informacijos darbo svarbą, nes ir užsienyje gyvenančių lietuvių bei jų grįžimo į Tėvynę problemas jam tikrai gerai žinomos. Lietuvos ambasados užsienyje šio darbo pakeisti negali, nes turi kitas funkcijas. Sutarta nuolat informuoti Prezidentūrą apie Informacijos centro veiklą, teikiamus pasiūlymus ir aptinkamas spragas įstatymdavystėje.

Žilvinas Beliauskas
Centro Direktorius

Žilvinas Beliauskas

Ž. Jasio nuotr.

Svarbiausia – pilietiškumo ugdymas

Algimantas Zolubas

Sovietinėje imperijoje pilietinės visuomenės nebuvo. Buvo viena valdančioji komunistų partija bei ją palaikančios represinės struktūros ir liaudis, dar masėmis vadinta. Ta liaudis nebuvo pilietinė visuomenė, nes nuo politinės veiklos buvo nuslėpta. Pilietiškumo požymiai – pareigos ir atsakomybės jausmas, patriotiškumas – buvo pritaikyti ir tarnavo komunistinei ideologijai, todėl buvo deklaratyviūs.

Kaip aiškina 1936 metais Spaudos fondo išleistas žodynas (sovietmečio žodynuose tarptautinių žodžių prasmė dažnai iškreipta), "Politika (gr.)

1) senovės graikuose ir iki XVIII a. mokslas apie valstybę; 2) valstybės įstaigų, visuomeninių organizacijų, atskirų asmenų veiksmai, siekiami, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą; 3) nukeltine prasme – išsiskinėjimas, maskuotas veikimas". Tai pagrindinė žodžio politika prasmė yra valstybės reikalų tvarkymas. Kadangi demokratine valstybe sudaro jos piliečiai, tad kiekvienas susipratus pilietis ir yra politikas. Piliečio skatinimas nesikišti į politiką, vengti jos prilygsta pilietiškumo naikinimui. Piliečių veikla partijose, visuomeninėse organizacijose ir judėjimuose bei pavieniui, jei ta veikla prisideda prie valstybės reikalų tvarkymo, val-

stybingumo stiprinimo, yra politinė veikla, todėl ir skirtumo tarp politinės ir visuomeninės veiklos dažniausiai nerasime, nes jos yra tapačios.

Lietuva, žlugdyta, kankinta, tremta, buldozerinio ateizmo nuostatomis doroviškai gniuždyta, iš sovietinės imperijos paveldėjo daug "liaudies", o susipratusių piliečių, tikrų patriotų liko mažai. Išnykus represinėms struktūroms ir visuotiniam persekiojimui, išnyko ne tik tų struktūrų baimė, bet ir baimė nusikalsti (baimė nusidėti Dešimčiai Dievo įsakymų jau buvo išrauta). Daugelis laisvę ir demokratiją suvokė kaip savivalę, metėsi į nešvarų biznį, kontrabandą, korupciją, vagystes, plėšikavimus, amoralų elgesį ir tokio elgesio propagavimą per žiniasklaidą. Kadangi "už politiką" sovietmečiu trėmė, kalino, žudė, daugelis, formaliai tapę piliečiais, į politinę (pilietinę) veiklą ir dabar jungiasi nenoriai, ją laiko nešvarių dalyku, nesuvokdami, kad optimali tautos būseną yra savoje nepriklausomoje valstybėje, kurios ne tik pamatus, bet ir pačią valstybę sudaro pilietinė visuomenė.

Štai kodėl svarbiausiu mūsų valstybės procesu reikia laikyti pilietinės visuomenės formavimą, ugdymą, jos skatinimą politinei veiklai. Šis procesas nėra lengvas, nes nepakankamai skatinamas, o komunistinės kilmės partija, gausi buvusi nomenklatura perša nuostata, kad politika – partijų, parlamentarų, diplomatų užsiėmimas, tik jau ne inteligentų, ne mokyklos, ne Bažnyčios, kariuomenės ar eilinių piliečių reikalas. Tikslas aiškus: nesusipratusias "mases" lengva paveikti populistiniais šūkiais, pažadais, papirkti ir per rinkimus pakliūti į valdžią.

Pilietinis ugdymas visų lygių mokyklose, kariuomenėje, valstybinėse institucijose vyksta prastai. Visuomenės informavimo priemonės taip pat didelio noro nerodo, o dorovinio smukdymo, patriotizmo niekinimo ten gausu.

Dešiniųjų partijų veikla nėra aktyvi, tad pilietiniam ugdymui pastebimos įtakos neturi. Išimtis – Bažnyčia, kuri doroviniu ugdymu vykdo aukščiausios prabos politiką. O LDDP (ir jos atžalos), išlaikiusi seną nesuirusią struktūrą, griežtą partinę drausmę, per prichvatizaciją praturtėjusios senosios nomenklaturės paramą, aktyviai veikia savo naudai. Ji lengviausiai pasiekiamia demokratiniais būdais per depolitizuotus rinkėjus.

Rugsėjo 30 d. pasiekė žinia, kad įsisteigė Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubas. Jo vadovas – profesorius B. Genzelis, taręs, kad Sąjūdžio nebėra, nes jis savo vaidmenį jau atliko, naują klubą palygino su karo veteranų klubu, kur veteranai po karo bando gvilidenti dar neišspręstas problemas. Apie klubo poveikį visuomenei nebuvo užsiminta.

Sveikindamas tokio klubo susikūrimą, nes pats skatinau burtis į Sąjūdžio klubus (LA, 1996 06 19), manau, kad profesorius nesuprato raginimo tikslo, nors rašinio pavadinime buvo pasakyta, kad reikalinga nauja Sąjūdžio banga.

Sąjūdis, aktyviausias mūsų nepriklausomos valstybės atkūrimo dalyvis, sukūręs pagrindines partijas, išskyrus LDDP, savo misijos dar neatliko; valstybingumo įtvirtinimo, pilietinės visuomenės formavimo ir ugdymo uždaviniai tebėra aktualūs. Sąjūdžio poveikis reikalingas partijoms ir valdžioms, pilietinei jų veiklos kontrolei, pagalbai sprendžiant svarbius valstybės uždavinius, svarbiausia – padėti formuoti ir ugdyti

(nukelta į 6 psl.)

STATYBA

Lietuvoje statybos pradžia siejama su pirmųjų gyventojų atsiradimu IX - V a. pr. m. e. Tyrinėtose IV - II a. pr. m. e. stovyklavietėse aptikta židinių liekanų, ūkinių duobių, stulpų vietų, II - I a. pr. m. e. emė kurtis nuolatinės sodybos, o sunkiau prieinamos kalvose - piliakalniai.

Seniausios pastato liekanos - apie 4 tūkst. m. senumo - aptiktos 1997 m. vasarą archeologinių kasinėjimų metu Turlojiškių durpyne, prie Kirsnos upelio (Marijampolės r.). Tai - neblogai išsilaikiusios medinio pastato liekanos.

Gynybiniai statiniai

Daugiausia gynybiniame komplekse piliakalnių - 5 - yra Kernavėje (Valstybinis Kernavės archeologijos ir istorijos muziejus-rezervatas, Širvintų raj.). Tyrimai parodė, kad Aukuro kalne buvo kunigaikščių pilis, Mindaugo sosto, Lizdeikos bei Kriveikiškių piliakalniai - tai saugoję kunigaikščio pilį priešpiliai, Pilies kalnas - įtvirtinta miesto dalis. Visi jie su pilimis XIII - XIV a. sudarė Kernavės gynybinių įtvirtinimų kompleksą.

Didžiausia pilis (pagal plotą) yra Medininkų (Vilniaus raj.) pilis. Jos mūrai užima beveik 2 ha teritoriją, o su apsauginiais grioviais ir pylimais - 6,5 ha. Pilies sienos sudaro netaisyklingą keturkampį. Šiaurinė siena - 128,7 m, rytinė - 161,2 m, pietinė - 127,7 m, o vakarinė - 147,9 m ilgio. Medininkų pilies statybai sunaudota 18,5 tūkst. m³ akmenų.

Aukščiausia pilis turi trijų aukštų, 25 m aukščio bokštą - donžoną. Tai Trakų salos pilis - vienintelė Lietuvos pilis saloje. Pradėta statyti XIV a. antroje pusėje. Priešpiliai baigti statyti LDK valdovo Vytauto XV a. pradžioje. Turi netaisyklingo plano kiemą apjuostą 3,5 m storio, 7 m aukščio mūro siena su 5 bokštais ir kazematais. Užima visą Pilies salą - apie 1,8 ha ir yra per patrankos šūvį (per 0,5 km) nuo Pusiasalio pilies. Nuo XV a. vidurio ši pilis tapo Lietuvos valdovų rezidencija.

Mažiausia mūrinė pilis yra Liškiavoje (Varėnos raj.). Ji pradėta statyti XV a. antroje pusėje, bet nebaigta. Iš mūro liekanų ir kalno aikštelės konfigūracijos spėjama, kad ji buvo numatyta su keturiais bokštais. Pilies kiemo plotas 1800 - 2500 m².

Didžiausios barikados - apie 57 m ilgio, 3 - 4 m aukščio - iš tuščiavidurių 2,48 x 1,64 m gelžbetonio blokų, pripildytų grunto, buvo pastatytos 1991 m. sausio 14 d. prie Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmų, siekiant apsiginti nuo SSRS ginkluotųjų pajėgų, neva vadovaujamų vadinamojo "Lietuvos nacionalinio gelbėjimo komiteto", antpuolio.

Visą gynybinį kompleksą gatvėse ir kitose prieigose prie Aukščiausiosios Tarybos rūmų ir Nepriklausomybės aikštės sudarė 17 įvairaus aukščio gelžbetonio blokų barikadų, 4 m pločio ir 4 m gylio prieštankinis griovys su pylimu, sunkvežimiais, kranais, traktoriais, plentvoliais ir kitomis sunkiasvorėmis transporto priemonėmis užstatyti privažiavimai.

Vilnius

V. Kapočiaus nuotr.

Šaitytojai rašo "Darbininkui"

Gerb. Redaktoriau,

Dėkingas, kad išspausdinote laikraštyje mano straipsnį "Steigiamojo Sąjūdžio Suvažiavimui dešimt metų". Tačiau esu nustebintas, kad parašytus žodžius "vergo filosofija" ir "vergo darbas" Jūs išspausdinote "vargo filosofija" ir "vargo darbas". Su Jūsų pakeistu žodžiu dviejose vietose, prapuolet esminę straipsnio mintis ir pagaliau logika, o taip pat vienas iš šio straipsnio labai svarbių akcentų.

Prašau laikraštyje paskelbti atitaisymą.
Pagarbiai,
Pranas Tupikas
1998.11.8

Redakcija atsiprašo p. P. Tupiko už nemalonį klaidą.

Šypsena arba bauda

Nuo šiol Bulgarijos privačiuose viešbučiuose ir restoranuose niekas nebeišvys susiraukusių darbuotojų – tik besišypsančius. Bulgarijos privačių viešbučių ir restoranų savininkų sąjunga per suvažiavimą Varnos kurorte nusprendė, jog siekiant prisivilioti daugiau klientų, būtina pradėti "karą su vaškiniais veidais". Sąjunga nusprendė bausti darbuotojus, kurie nesi-

šypsos klientams, iki 300 tūkst. levų (182 JAV dolerių) dydžio baudomis. Tai prilygsta dviem vidutiniams mėnesio atlyginimams. Sąjunga taip pat numato kreiptis į šalies prekybos ir turizmo ministeriją, prašydama bausti ar net atimti licencijas iš tų viešbučių ir restoranų savininkų, kurių darbuotojai elgiasi nemandagiai. LŽ

Svarbiausia – pilietiškumo ugdymas

(atkelta iš 5 psl.)

pilietinę visuomenę.

Pažymėjęs savo gyvavimo dešimtmetį, iškėlęs naujas idėjas ir uždavinius, Sąjūdis turi ne tik budėti, bet ir veikti. Ką daryti partinė veikla valstybinėse institucijose bei mokyklose ribojama, tad Sąjūdis, būdamas visuomeninė organizacija, pilietinio ugdymo užduotį ten gali atlikti be ribojimų, būti pilietiškumo mokykla.

Knyga apie Žagarę – žiemgalių ir Lietuvos istorijos šaltinis

(atkelta iš 5 psl.)

dies pedagogiką, mediciną, meteorologiją. Publikuojamas ir seniau rengtas jau Anapilin išėjusio žiemgalių tyrinėtojo Juozo Šliavo straipsnis apie Žagarės karčemų interjerą.

Leidinyje taip pat rasime žinių apie Žagarės žirgyno praeitį, dvaro, krašto bažnyčių istoriją.

Šiokiadienis Karaliaučiuje

R. Šuikos nuotr.

RigaVen Travel Inc.

SPECIAL FOR FALL/WINTER

Round Trip from Newark

\$350 plus tax

to

VILNIUS, ST. PETERSBURG or MOSCOW

Leave: MON/TUESDAY
Return: THURSD/FRI/SUNDAY
Minimum stay: 5 days
TRAVEL TIME
25 OCT -- 13 DEC
11 JAN -- 21 MARCH
"Tickets are non-refundable"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTĘ
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

Jeigu nespėjote pasiųsti į Lietuvą siuntinių Kalėdų proga, nenusiminkite. Dar nevēlu pasirūpinti, kad jūsų giminės dovaną gautų pinigais. "Viltis" teikia pinigų pervedimo paslaugą. Pinigai bus pristatyti gavėjams iki Kalėdų. Kartu galite įdėti laišką, pasveikinimą švenčių proga ar nuotrauką, kurie bus įteikti kartu su pinigais.

Tolimesnės konteinerių į Lietuvą datos ir siuntinių surinkimo datos bus skelbiamos "Darbininko" laikraštyje ir kiekvienas siuntėjas informaciją gaus asmeniškai paštu.

Skambučiai į Lietuvą tik 46 centai per minutę. Prašom kreiptis į "Vilties" įstaigą dėl telefono prijungimo anketos. Tokia pat žema kaina galioja bet kokiui paros ar savaitės laiku. Nėra jokių prijungimo ar mėnesinių mokesčių.

Labai pigios kainos skambinti į kitas pasaulio šalis. "Vilties" klientai, mokantys 62 c/min., gali kreiptis į "Vilties" įstaigą ir bus pervedti į žemesnį 46 centų tarifą.

Įsigykite iš anksto apmokėtą skambinimo kortelę. KORTELIŲ KAINA ATPIGO IKI 31 c/min! Už pirmą pokalbį minutę pridėdamas vienas doleris. Su 5, 10 ar 20 dolerių kortele galėsite skambinti į Lietuvą iš bet kokio telefono. Pigu ir patogiu!

Papildomos informacijos skambinkite į "Vilties" įstaigą 617-269-4455.

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
 - *IRA sąskaitas
 - *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
 - *Tiesioginį pinigų deponavimą
 - *Namų paskolas *Automobilių paskolas
 - * Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
 - *Namų (Home Equity) paskolas
- Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenel...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue
Keamy, NJ 07032
(201) 991-0001
arba skambinkite nemokamai:
1-888-SCHUYLER
(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys/ 7 dienos

fiktal \$660 asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

suzuoti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins Jums pigiausius skrydžius, prienamom kainom geriausius viešbučius ir vietines ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue
New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

Įdomūs straipsniai apie Žagarės vokiečių bendruomenę, knygnešius, sovietinius trėmimus ir Atgimimo sąjūdį.

Knyga apie Žagarę, savitą ir turtingą istoriją turintį Šiaurės Lietuvos nuostatų kampelį, papildė mokslinę vertę turinčių monografijų apie Lietuvos vietovės lentyną.

DARBININKO
prenumerata
priimama

Tel. (718) 827-1351

SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

iš NEWARK, NJ
SAS linija

\$350

ten ir atgal, plus mokesčiai

\$250

Newark - Vilnius, plus mokesčiai

Išvykti reikia pirmadieniais ir antradieniais iš Newarko

Sugrįžti - ketvirtad., penktad. ir sekmadieniais

Keliauti galima nuo spalio 25 iki kovo 21 d.

Išskyrus gruodžio 13 - sausio 11 d.

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161

1-800-77-VYTIS

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET

web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR
NOVEMBER and DECEMBER OF 1998

November 27	Baltimore, MD	4-5 pm
November 28	Brooklyn, NY	12-1 pm
December 8	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
December 10	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
December 11	Philadelphia, PA	11-12 noon
December 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
December 14	Whiting, NY	1-2 pm
December 15	Putnam, CT	1-2 pm
December 22	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
December 23	Elizabeth, NY	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
December 28	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 375 r.t.

One way to Vilnius \$ 320

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

Iš JAV LB-ės XV-sios Tarybos II-sios sesijos 1998 spalio 10-11d. Cleveland, Ohio. Priekyje: Regina Narušienė - JAV LB KV-bos pirmininkė, Regina Kučienė - Švietimo tarybos p-kė, Birutė Jasaitienė - Socialinių reikalų tarybos p-kė, Marija Remienė - Kultūros tarybos p-kė., sesuo Margarita Bareikaitė - Religinų reikalų tarybos p-kė ir kt. Jono Urbono nuotr.

Daytona Beach, FL

Floridos kronika

Lietuvių klubo vadovybė rugsėjo 13 d. surengė Tautos šventės minėjimą. Prince of Peace bažnyčioje mišias aukojo kun. R. Graso. Giedojo "Sietynas". Prisiminti šiemet mirusieji ir sunkiai sergą. Salėje klubo pirmininkas J. Daugėla aptarė šios šventės prasmę, N. Karaša nusvietė Lietuvos valstybės formavimąsi nuo karaliaus Mindaugo iki kunigaikščių laikų. Baigiant minėjimą, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Klubu valdyba paruošė kuklias vaišes.

LB apylinkės suruošti pietūs spalio 7 d. buvo Hommers restorane. Pirmininkė B. Rožičienė painformavo apie įvykusią LB XV Tarybos sesiją, kurioje kaip Tarybos narė dalyvavo ji ir apy-

linkės gyventojos R. Snarskienė, V. Avižienė ir dr. B. Preikštienė.

A. Šilbajoris pranešė apie numatytus klubo renginius. Pamaldos lietuviams bus gruodžio 13 d. Po pamaldų gruodžio 13 d. salėje įvyks "Sietyno" koncertas, kuriam vadovauja muzikas A. Skridulis. Tuo bus paminėta choro 15 metų veikla.

Naujų metų pietūs rengiami sausio 1 d. Sophie Key restorane. Registruotis pas ycepirm. A. Mažeikienę arba O. Kreivėnienę.

Pompano Beach, FL

Bronė Jonė Paškauskienė staiga mirė spalio 10 d. Buvo nuolatinė apylinkės tartininkė, uoli šalpos darbuotoja. Po gedu-

lingų pamaldų spalio 13 d. St. Paul bažnyčioje, Lighthouse Point, velionė buvo atiduota į krematoriumą. Ji buvo LB Aukšinio kranto apylinkės pirmininko J. Paškaus žmona. Mirė 77 metų.

Kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 12 val., LB apylinkės lietuviai susirenka Ramada Inn/Swiss Chalet restorane, 1401 S. Federal Hwy., Deerfield Beach, papiegti ir pabendrauti.

Miami, FL

Miami lietuvių klubas neteko dviejų garbingų narių – seniai mirė Ipolitas Jokšas ir Kostas Šeputa.

Nepalankioms veiklos sąlygoms susidarius, Miami lietuvių klubo pastatas yra numatytas parduoti ir laukia pirkėjo. Dėl to šiuo metu klube nėra jokios veiklos.

(Iš "Liet. Biuletenio" Nr. 174)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Bostono skyriaus, metinis susirinkimas

ALTS Bostono skyriaus metinis susirinkimas įvyko š. m. spalio 11 d. Liet. Piliečių D-jos patalpose. Valdybos pirm. Romualdas Veitas plačiai apžvelgė praėjusių metų veiklą, kuri, kaip visuomet, buvo darbinga. Buvo ruošiami subatvakariai ir kvie-

čiami tautinės minties svečiai iš Lietuvos, tuo į parengimus gausiai sutraukiant bostoniškis. Bendrai tautinei gerovei pirmininkas kvietė ir ragino narius megzti glaudesnius ryšius su Lietuvos Tautininkų Sąjunga. Pirmininkas pakvietė susi-

rinkimo narius minutes atsisojimu pagerbti buvusį ilgametį ALTS pirmininką Dr. Leoną Kriaučeliūną, mirusį praėjusiais metais. Jis paliko didelę spragą ALTS veikloje.

Buvo perrinkta ta pati valdyba ir sekantiems metams, bū-

JAV spauda apie lietuvius skautus

Draugystė, angliškai "friendship", yra aštuntosios Pasaulio Lietuvių Skautų stovyklos, kuri vyko šiais metais Treasure Valley Scout Reservation, šūkis. Ten buvo ir maudymasis, užsiėmimai, laužai ir miegojimas palapinėse. Kas dešimtį metų iš įvairiausių pasaulio kraštų bei Jungtinių Valstijų suvažiuoja daugiau kaip 600 lietuvių kilmės jaunuolių ir suaugusių praleisti dvi savaites. Šioje 1,700 akru stovyklavietėje vyko lietuviškos skautijos fondo konferencija, paradas, jubiliejinis laužas.

Viena iš daugelio vadų buvo Laima J. Rupinskas. Ji vadavo "pelėdom" ir "pelytėm", jaunom "paukštytėm" nuo 7 iki 10 metų.

"Man atrodo, kad aš esu amžina skautė, jau nuo 6 metų, 35 metus. Skautijoje mažai kas keičiasi. Vyrauja ta pati dvasia, ta pati dedikacija ir net tos pačios dainos. Sakoma, kad jaunimas pasikeitė, bet aš nemanau. Ši jaunuomenė tikrai verta pagyrimo.

Lietuviška skautija buvo įkurta 1918 metais, suteikti jaunimui

tent: pirm. Romualdas Veitas, vicepirm. Ignas Vileniškis, sekr. Valentina Čepienė, išdininkė Birutė Banaitienė ir vald. narys Gintaras Čepas.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais buvo skiriamos ALTS Bostono skyriaus aukos lietuviškai veiklai bei organizacijoms: \$500. – Laisvės Varpui, \$1000. – So. Bostono Liet. Piliečių klubui, \$500. – Pabaltiečių anketui bei Baltų koncertams, \$100. – Bostono Ramovėnams, \$200. – "Vilties" draugijai, \$100. – "Darbininko" red. J. Kelero išvykai į tarptautinio PEN suvažiavimą, \$200. – Mažosios Lietuvos Fondui, \$500. – Lietuvos Tautinei Sąjungai, \$1500. – Biudžetas ALTS seimui, \$2000. – Lavoriškių mok. statybai Lietuvoje.

Labai džiugu paminėti, kad tai gal vienintelė vietinė organizacija, kuri skiria tokias aukas lietuviškiems reikalams.

L. Izbickas

Paminėjimas

Prieš 2 metus miręs Vincas Dovydaitis, Los Angeles Dramos sambūrio vadovas ir aktorius, 1998 m. spalio 24 d. buvo gražiai prisimintas gedulo pietumis, akademine programa ir skaidrėmis – ištraukomis iš Vinco talentingai atliktų vaidmenų. Minėjimą ruošė šeima (žmona Ema, irgi aktorė) ir Dramos sambūris (pirm. Aloyzas Pečiulis). Ilgai su V. Dovydaičiu dirbė ir dabartiniai režisieriai Petras Maželis ir Algimantas Žemaitaitis.

A.R.

Vincas Dovydaitis

proga gyventi pagal principus, dirbti Dievui, tautai ir žmonijai".

Kai 1944 m. lietuviams grėsė Raudonosios armijos invazija, tūkstančiai pasitraukė iš savo Tėvynės. Išeivijoje vėl buvo atkurta skautų veikla. Visose didesnėse lietuvių kolonijose jie klestėjo.

Marcinkevičius sakė, kad daug skautų susitiko savo būsimas žmonas ar vyrus per skautiją. Ir dabar vienas gražiausių šio suvažiavimo aspektų yra tas, kad kas 10-tį metų šios poros, jų vaikai ir anūkai gali susitikti

ir pabendrauti.

Į šią Naujosios Anglijos vietovę Treasure Valley Scout Reservation suvažiuojame jau antrą kartą. Pirmą sykį susirinkome 1978 metais.

Per suvažiavimą, prieš pagrindinį parodą (kurį rengia jaunuomenė), suaugusieji surengė priėmimą aukštiems valdžios pareigūnams. Dalyvauti tos dienos įvykiuose iš Toronto atvyko Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas su žmona Jūrate. Jų dalyvavimas skautams buvo didelė garbė.

Antanas Baranauskas bus įamžintas Seinų mieste

Seinų miesto vadovai kreipėsi į Lenkijos katalikų bažnyčios hierarchus, prašydami miestui padovanoti sklypą, kuriame bus pastatytas paminklas vyskupui Antanui Baranauskui.

Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Parancevičius sakė, kad bažnyčios atstovas jau anksčiau buvo pareiškęs, jog 70 arų žemės miestui bus perduota nemokamai.

Pasak S. Parancevičiaus, tik gavus sklypą bus galima pradėti rengtis paminklo statybai, nes lig šiol sklypas buvo Lenkijos katalikų bažnyčios nuosavybė.

Paminklą planuojama atidengti kitų metų pavasarį. Jau porą savačių Suvalkų architektai rengia sklypo panaudojimo projektą, kuriame numatytas ne tik paminklas, bet ir automobilių stovėjimo aikštelė 60-čiai lengvųjų automobilių ir 10-čiai autobusų.

LŽ

- Gruzijos parlamento pirmininkas Zurab Žvanija parėmė opozicijos reikalavimą įvertinti 1991-92 m. įvykius, kurių metu prievarta buvo nuverstas prezidentas Zviad Gamsachurdija.

Vabalninko bažnyčia (Varėnos raj.) - kultūros paminklas

A. Balbieriaus nuotr.

Mirė Georges Matore, lietuvių draugas

Prancūzijos Rivieroje spalio 5 d. mirė Georges Matore, lietuvių draugas, buvęs Vytauto Didžiojo universiteto profesorius Kaune. Žinomas mokslininkas kalbininkas, romanistas buvo gimęs 1908 m. rugpjūčio 8 d. Paryžiuje.

Baigęs universitetą Paryžiuje ir aukštąją Rytų kalbų mokyklą,

1938 m. buvo pakviestas į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą humanitarinių mokslų fakultetą prancūzų kalbos lektoriaus pareigoms. Prancūzų kalbą taip pat dėstė prekybos ir pedagoginiame institute Klaipėdoje ir Šiauliuose.

Prasidėjus pasauliniam karui, buvo paskirtas prie prancūzų ka-

ro attache Kaune. Bolševikinės okupacijos metu 1940 XII 4 buvo areštuotas, žiauriai kankintas ir kalintas Šiaulių bei Kauno kalėjimuose. Prasidėjus karui tarp Vokietijos ir Sov. Sąjungos, išlaisvintas iš kalėjimo, lektoriavo Vilniaus universiteto humanitariniame fakultete iki 1943 m. Uždarius universitetą,

1999 m. birželio 17-20 d. Stockholme, Švedijoje, įvyks trečioji Baltų Studijų Europoje konferencija, kurios tema "Baltijos kraštai sovietų ir nacių okupacijos metais 1939-1991". Daugiau informacijos: Baiba Mentuzale-Kangere, Stockholm University, Dept. of Baltic Studies, S-10691 Stockholm. E-mail: bka@balt.su.se, fax: 0046 8 16 11 88.

kartu su žmona Jone Mačiukaite grįžo į Prancūziją. Čia profesoriavo Sorbonoje, Besancon universitetuose, dirbo kitose aukštosiose mokyklose, mokslo reikalais važinėjo po įvairius kraštus.

Georges Matore gerai kalbėjo lietuviškai, visur gynė lietuviškus reikalus, dalyvavo Prancūzijos lietuvių bendruomenės gyvenime, domėjosi lietuviškais reikalais, buvo ir Lietuvių Rašytojų Draugijos garbės narys. Sunkiau susirgęs iš Paryžiaus buvo nusikėlęs į pietus, į Rivierą, kur šiltesnis klimatas.

Yra parašęs daug mokslinių straipsnių žodyno reikalais, redagavęs literatūrinius tekstus. Su juo artimesnius ryšius palaikė Aldona Mackevičienė, dažnai lankydamosi Paryžiuje, aplankydavo ir profesorius. Ji "Darbininkui" ir perdavė šią žinią apie jo mirtį. (p.j.)

Mūsų mielai pusseserei
Sibiro tremtinei

A. + A.

DANUTEI JANKEVIČIŪTEI -
GVILDIENEI

Lietuvoje staiga mirus, nuoširdžiai užjaučiame šeimos narius: vyrą JONĄ, sūnus JUOŽĄ ir GEDIMINĄ su šeimomis, šešis anūkus ir kitus artimuosius Lietuvoje; seserį LAIMĄ SAVAITIENĘ, gyv. Sunny Hills, FL, ir kitus gimines Amerikoje. Dailinamės netekties skausmu.

Albina ir Vytautas Žumbakiai
Andrius ir Elsi Dičmonai

A. + A.

Dr. VYTAUTUI P. VYGANTUI,

uočiausiam mūsų ateitininkijos broliui mirus, giliausią užuojautą reiškiamo: žmonai MARIJAI, dukroms MONIKAI ir KRISTINAI, broliui dr. MINDAUGUI su šeima, žmonos seseriai REGINAI KUDŽMIENEI su šeima ir visiems artimiesiems. Velionis čia, New Yorke, mokėsi, reikėsi plačia veikla visuomenėje, o ateitininkų organizacijai skyrė daugiausia dėmesio ir meilės, puoselėjo jos veiklą, ją išvedė į tarptautinę Pax Romana organizaciją, kuriai labai sėkmingai vadovavo keturis terminus (1959 - 1964), išskeldamas į pasaulinę plotmę Lietuvą ir Lietuvos laisvinimo bylą.

Visada ir visur pasigisime brolio Vytauto P. Vyganto.

NEW YORKO ATEITININKAI

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX ... (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Pirmas advento sekmadienis - lapkričio 29 d.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, pereitą savaitę sugrįžo iš vyskupų konferencijos, vykusios lapkričio 15 - 19 d. Washington, DC. Lapkričio 30 - gruodžio 7 d. vyksta į priešjubiliejinę vyskupų kelionę į Šv. Žemę.

Organizacijos, verslininkai ir visi, kurie nori įdėti savo švenčių sveikinimus į "Darbininką", prašomi paskubėti ir arba tuoj pat juos atsiųsti paštu arba faksuoti tiesiai į administraciją. FAX (718) 827-2046.

Kūčių paplotėliai (Christmas wafers) yra gaunami Darbininko administracijoje. Viename vokelyje yra po 5 paplotėlius. Kaina 5 dol. Iki gruodžio 10 d. galite užsisakyti paštu, vėliau - tik patys atsiimti Darbininko administracijoje darbo valandomis. Rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1350.

Pasaulio lietuvis turi naują E-mail adresą: Plietuvis@aol.com Pašto adresas: Pasaulio lietuvis, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439-7417. Tel. 630 257-8714; Fax: 630 257-9010. Naujas Pasaulio lietuvis redaktorius nuo lapkričio 16 d. yra Arvydas Reneckis.

Apreiškimo par. žinios

Padėkos dienos pietūs vyks parapijos salėje lapkričio 29 d. tuojau po 11-tos val. mišių. Bilietui suaugusiems 15 dol., vaikams 5 dol. (užsisakyti iš anksto). Daugia informacijų žiūr. skelbimą šio psl. apačioje.

Šiaudinukų demonstracija vyks gruodžio 6 d. tuoj po 11-tos val. mišių. Kviečiami jaunuoliai ir suaugę išmokyti šio lietuviško meno.

Kalėdų įvykis mielai vyks kun. V. Palubinskas, jei yra prašomas aplankyti parapijiečius.

Vilniečio Sauliaus Paukščio fotografijos paroda "Vaizdai" bus atidaryta lapkričio 27 d. 6-9 val. vak. Anthology Film Archives patalpose, 32 Second Ave. (at Second Street), Manhattane, NYC. Paroda veiks iki gruodžio 2 d.

BALF'o 105-ojo skyriaus spalio pradžioje paskelbtas šaltos vėjus tęsis iki šių metų pabaigos. Jei kas negavo laiško ir norėtų sušelpiti savo pagalbos reikalingus tautiečius, prašome rašyti:

United Lithuania Relief Fund
P. O. Box 210081
Woodhaven, NY 11421

APREIŠKIMO PARAPIJOS METINIAI PADĖKOS DIENOS PIETŪS

sekmadienį, lapkričio 29 d., 12:30 val. popiet
Havemeyer ir North 5th St. kampas, Brooklyn, NY

--- Skanus maistas
--- Atgaiva
--- Loterija
--- Pasižmonėjimas

Bilietus užsisakyti iš anksto skambinant Tarybos pirm. Vladimirui Sidui tel. (212) 975-1723.
15 dol. suaugusiems. 5 dol. vaikams

PIANISTĖ GOLDA VEINBERGAITĖ-TATZ

Julius Veblaitis

Lietuvos 80 metų valstybingumui atžymėti Lietuvos konsolato ir Lietuvių Bendruomenės rengiamo koncerto programoje dalyvaus ir pianistė Golda Veinbergaitė-Tatz.

Tvirtus fortepijono pagrindus ji įsigijo Čiurlionio meno mokykloje Vilniuje pas pedagogę Gotlerienę. Kai jai buvo aštuoneri metai, jaunujų pianistų konkurse jos skambinimas buvo įvertintas pirmąja premija. Po to pakviesta ji koncertavo Maskvoje ir Leningrade. Išvykusi į Izraelį Tel Avivo universitete įgijo magistro laipsnį profesoriaus Emanuelio Krasovskio priežiūroje. Gavusi stipendiją savo studijas tęsė New Yorke Juilliardo mokykloje pas Bella Davidovich. Už puikų ir aukšto lygio kūrinių interpretavimą ji yra pelniusi Izraelio kultūros fondo, Cincinnati pasaulinio konkurso, Maurice Clairmont ir Palm Beach tarptautinio konkurso įvairias premijas bei žymenis. Šiuo metu Manhattan School of Music mokykloje dėsto fortepijono meną.

Golda dalyvauja koncertu

Golda Veinbergaitė-Tatz

programose su Vilniaus styginių kvartetu ir yra smuikininko Raimundo Katiliaus rečitalių partnerė. Šiame koncerte ji skambins Chopino kūrinius. Renginys įvyks trečiadienį, gruodžio 9 die-

na, 7 val. vakare Šv. Petro bažnyčios salėje, 619 Lexington Ave. ir 54th Street, Manhattan, New York. Po koncerto bus priėmimas su vaišėmis; auka 30 dolerių.

KNYGOS - GERIAUSIA DOVANA ŠVENTĖMS

Dėmesio - lapkričio ir gruodžio mėnesiais Darbininko administracija skelbia nuolaidą - nereikės mokėti knygu persiuntimo mokesčio. Siūlome visiems ta progą pasinaudoti ir įsigyti čia skelbiamas knygas:

Introduction to Modern Lithuanian. L. Dambriūnas, A. Klimas, W. R. Schmalstieg. 471 psl., kietais viršeliais. Tai geriausias vadovėlis išmokyti lietuvių kalbą svetimtaučiams. Visi paaiškinimai anglų kalba. Knyga sukursta į 40 pamokų. Gale knygos gana didelis priedas, skirtas skaitymams, gramatikai ir žodynui. Amerikos universitetai lietuvių kalbos kursuose naudoja šią knygą. Kaina 25 dol. Yra padarytos ir garsinės juostelės - audio tapes, tačiau šiuo metu jų neturime. Vėl turėsime po Naujų metų.

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Sveciūčius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol.

persiuntimui.

Lithuania 700 Years, angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų straipsnių rinkinys. Kaina 25 dol. ir 2 dol. persiuntimas.

Tautos sukilimas 1941, pirmoji dalis *Be šūvio*. Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl., puikiai išleista. Spalvotas viršelis A. Sutkuvienės. Kaina 17 dol. Persiuntimui 1.50 dol.

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the USSR by Juozas Daurmantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvęs partizanų vadas, dalyvavęs įvairiose žygiuose; aprašė 1944 - 1947 m. partizanų operacijas. Jis net prasimušė į Vakarus, pasiekė Vokietiją ir Prancūziją, atnešė daug žinių. Čia pasirodžia

tolimesniam partizaniniam kariui. Vėl lietuvių grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žūva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Kaina 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

Knygos gaunamos rašant **Darbininkas - Administr. 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207** arba skambinant Administracijai **718-827-1351**

DĖKOJAME

Dr. Bernard M. Cova-lesky, Randolph, NJ, užsakydamas keletą knygų, pridėjo 100 dol. auką mūsų spaudai paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

SKELBIMAI

A. a. Vincento Klevo šviesiam atminimui Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai aukojo po 50 dol. - Apolonija Butienė, Ona Lanienė; 30 dol. - Jadvyga Leleivienė; po 25 dol.: Alfonsas ir Laima Lileikai, Anna Motivans; 5 dol. - Broniecki ir Gress šeimos. Letuvių Katalikų Religinei Šalpai nuoširdžiai dėkoja aukotojams ir reiškia užuojautą žmonai, dukroms, giminėms ir artimiesiems.

A. a. Broniaus Griniaus šviesiam atminimui Lietuvos našlaičiams per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą aukojo po 50 dol.: Algirdas ir Vida Jankauskai; Zina Jankauskaitė. LKRŠ nuoširdžiai dėkoja už aukas, reiškia gilią užuojautą žmonai, vaikams, anūkams, giminėms ir visiems artimiesiems.

A. a. dr. J. Navicko šviesiam atminimui Žemaitijos našlaičiams per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą aukojo Vanda ir Stasys Karmazina. LKRŠ dėkoja už auką ir taria užuojautos žodžius artimiesiems.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsipirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbų (landscaping/ maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS - Express Service garantuotai ir patikimai patarnauja sekančiuose reikaluose:

****Padeda keisti vizas** J1, B1-B2 į FI;
****Padeda gauti Social Security** su leidimu dirbti;
****Employment Authorization;**
****Padeda keisti mokyklas** išlaikant statusą;
****Paruošia visus dokumentus** studentui, svečių ir biznio iškvietimams (per 3 dienas);
****Padeda atidaryti sąskaitą** banke;
****Padeda gauti reikiamą statusą;**
****Tvarko visus kitus dokumentus;**
****Daro vertimus.**
TEL: (212) 725-8807 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytojų pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštu nuo 1998.06.01 jo siuntimo kainą pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" įgaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos: Mr. and Mrs. Matthew Vilutis, Frankfort, IL - 2000 dol. Marija Bajorūnas, Pompano Beach, FL - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Tolimesnė informacija apie "VILTIES" siuntinių agentūros konteinerius - talpintuvus į Lietuvą ir siuntinių paėmimo datas bus paskelbta "Darbininko" laikraštyje ir taip pat išsiuntinėta siuntėjams paštu. Brooklynės mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis pagal susitarimą paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **gruodžio 12 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

Ačiū!

KUN. VYTAS MEMĖNAS, St. Anthony parapijos klebonas Frankfort, IL, nuolat remia Kretingos Pranciškonų labdaros valgyklą. Savo parapijoje š. m. gegužės 30-31 d. aukojamų mišių metu pasakė pamokslus ir padarė viešas rinklervas, per kurias Kretingos Pranciškonų labdaros valgyklai buvo surinkta 2,000 dol.

Dabar vėl, parašęs į savo parapijos biuletenį "From the Pastor's Desk" ir paprašęs parapijiečių padėti "to brighten Christmas", gavo aukų. Lapkričio 13 d. laiške atsiuntė auką iš parapijiečių:

Mr. & Mrs. Matthew Vilutis
Pranciškonų Kretingos labdaros valgyklai (Soup Kitchen)
aukoja 2,000 dolerių.
(čekis pridėtas.)

Kretingos Pranciškonai nuoširdžiai dėkoja:
-- ponams M. Vilučiams ir dosnumą ir gerą širdį. Tegul Dievo malonė juos lydi visuomet;
-- Kun. Vytautui Memėnui už jo jautrią širdį ir pasiaukojimą renkant aukas.

Tokia dosni auka Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų laikotarpiu tikrai pagerins vargan patekusių suaugusių žmonių ir vaikučių maistą, padidins maisto porcijas ir suteiks galimybę vaikučiams gauti Kalėdų dovanėlių.